ADVOKATFIRMAET
KLOMSÆT, MÆLAND & CO
AKSJESELSKAP

K&Co
Sigurd J. Klomsæt - MNJ
Johannes W. Mæland – MNA
I kontorfellesskap:
Erling Mehus - MNJ
Administrasjon:
Lisbeth Freang Klomsæt

Stortingets Presidentskap
m/bud

MAIL

Att; Stortingspresident Tone Lise Trøen - Tone-Wilhelmsen.Troen@stortinget.no

1. visepresident: Eva-Kristin Hansen - eva-kristin.hansen@stortinget.no
2. Visepresident Morten Wold - morten.wold@stortinget.n

Stortinget, Kontroll- og Konstitusjonskomiteen

Att: Leder, Stortingsrepresentant Dag Terje Andersen - dag-terje.andersen@stortinget.no

Att: Første nestleder, Stortingsrepresentant Svein Harberg - svein.harberg@stortinget.no

VI
Oslo, 13. juni 2019
Ansvarlig advokat: Sigurd J. Klomsæt

AD: MASSEDRAPSSAKEN SCANDINAVIAN STAR
Behandling i Kontroll- og konstitusjonskomiteen Mandag 17 juni 2019

Jeg viser til mine tidligere henvendelser, senest flere i mars 2018, da opp mot Stortinets behandling av Kommisjonens rapport.

Jeg viser til tidligere møter i og med komiteen i oktober 2014, samt 13 og 29[1] November 2017.

Jeg viser til møte med daværende Stortingets president Olemic Thommessen og daværende visepresident Marit Nybakk på Presidentens kontor i juni 2015.
Som kjent, et enstemmig Storting vedtok den 14 mai å opprette en Kommisjon for undersøkelse av Scandinavian Star brannen.

Vedrørende granskning av massedrapsaken Scandinavian Star vises til mitt brev av 4. januar 2018, til dette vedlagt kopi av klage av s.d. til Kongen i Statsråd.

Jeg har sendt Dem kopi av mitt brev av den 22. februar 2018, likelydende til Justis- og Beredskapsdepartementet og Riksadvokaten.

Mot en stemme – Rødt – vedtok Stortinget den 22 mars 2018 å akseptere den stortingsoppnevnte kommisjonens rapport, etter anbefaling fra kontroll og konstitusjons komiteen Hvordan Stortinget kunne vedta kommisjonens rapport er ikke til å begripe. Mine klienter mener det er gjort mot bedre vitende. Som dokumentert var tilliten til politiet 7.3-sjukommatre-proset – slik fremkommer i rapport «Nasjonalt Kunnskapssenter om vold og traumatisk stress» – nr 5 /2017: «Scandinavian Star – Erfaringer og helse hos overlevende og etterlatte etter 26 år» – se side 59 flg, med overskriften; «Opplevelse av etterspillet». Det er

[1] Pr telefon – jeg fra Trondheim tinghus

dokumentert av meg tidligere, en rekke ganger, er det gjort mange undersøkelser i Danmark – ledet av professor Ask Elklit. Med også et tv-team møtte meg han på hans kontor, Universitetet i Odense[2] i september 2017. Jeg har samlet samtlige rapporter. Det er «sterkt» å lese hva overlevende og etterlatte har måttet erfare av totalt manglende interesse for sakens oppklaring og svikt fra også det offentlige hva gjelder oppfølgning fra april 1990 frem til d.d. og løpende.

En faktaopplysning:

Skipet ble den 31 mars 1990 solgt for US $ 6,45 mill. fra Stena Cargo til SeaEscape, samme dag som den nye forsikringen på $ 24 mill ble tegnet og det blir videre vist til en avtale fra 23 Januar 1990 om salg fra SeaEscape til Henrik Johansen, ved KS Scandinavian Star på $ 21,7 mill.

Under avhør hos Oslo politiet i 2015 av direktør Carl Erik Psilander (Stena), han som formidlet utleie av skipet til DFDS selskapet, Scandinavian World Cruises (senere SeaEscape) i 1984, blir et slikt beløp for skipet omtalt som «lobotimering».

Han sier videre at da Sten Allan Olson (grunder: Stena-Line) insisterte på å kjøpe skipet, Desember 1983 var summen $ 7,4 mill. noe Psilander mente var en alt for høy sum for et slikt dårlig holdt skip. Der finnes ikke samsvar mellom verdien rundt US $ 5-6 mill. og den påståtte videre omsetning for US $ 21,7 mill. Et beløp som «pussig nok» vil passe for en forsikring på US $ 24 mill.

Nils Erik Lund forklarer dette med en eksplosiv økning i slike skips omsetningsverdi i 1990, mens Psilander, som har forestått over 50 salg av skip sier at det absolutt ikke var slik. De andre selskaper som Nils Erik Lund i avhør påstår skulle kjøpe skipet har alle – i avhør Oslo politiet i 2015/2016 benektet at de var i forhandlinger om det.

Det er ikke kommet frem, i den nye Norsk etterforskningen, noen holdepunkt for at slike transaksjoner rent faktisk fant sted. Kun bankbekreftelse på salget fra Stena til Sea Escape.

Dette til tross vies det ikke interesse fra politiet til å etterforske mulig forsikringssvindel som årsak og motiv for brannstiftelsen ombord.

Fakta:

Som antas kjent førte undersøkelser jeg initierte, etter min inntreden i saken i januar 2015, arbeid sammen med Stiftelsen v/Gisle Weddegjerde til at det ble avdekket at Scandinavian Star var i svensk farvann da første brann (07.04.1990 kl. 01.53) – ikke i Internasjonalt farvann, slik var lagt til grunn av alle fra april 1990[3]. De rettslige implikasjoner av dette drøftes ikke og følges ikke opp i rapporten.

[2] Han var tidligere tilknyttet Universitetet i Aarhus.
[3] Tabben ble iallfall gjort slik mulig av Lovavdelingen i det Kongelige norske justisdepartementet, med uriktigheter i notat 18 april 1990 til da statsråd Kaci Kullmann Five.

Fakta:

Hvis norske, danske, svenske myndigheter ønsker saken opplyst og fakta kommer fram bør en avhøre personer i Stiftelsen samt undertegnede. Jeg var den 5 februar i år i Statsarkivet i Kristiansand[4]. På anmodning fikk jeg der fremlagt originalpolise[5] som dokumenterer at skipet var forsikret for 10.8 mill. USD[6]. Som kjent ble ny forsikring tegnet 31 mars, slik over, fra 1. april 1990 – da på 24 mill. USD. Dette er opplysninger og dokumentasjon som politiet i sin rapportering til kommisjonen ikke har funnet fram til.

Til orientering: tidligere bistandsadvokat for Jette Andersen, Erling Hansen, Bergen, ble etter begjæring fra offentlig myndighet satt under konkurs i juli 2018. I februar i år ble jeg kontaktet av Erik Mørk Andersens enke, og tross nektelse av oppnevning (Oslo tingrett, tross påminnelser, responderer ikke) reiste jeg[7] den 25 februar til Århus til hennes hjem for å møte henne og hennes sønn. Bergsvåg i stiftelsen var sammen med meg på møtet. Å lytte til dem begge, hvor de fortalte om sine liv og opplevelser fra april 1990 og frem til d.d. er svært nedslående. Det er alene Stiftelsens initiativ og arbeid – samme med de krefter i det offentlige som er opptatt av sannhet – som tvang Oslo politiet i juni 2014 å erkjenne at det ikke var – og aldri har vært – fnugg av grunnlag for å de gjentatte, uforbeholdne påstander, som Oslos da politimester, Willy Haugli som andre – slo fast som en sannhet i april 1990: at Erik Mørk Andersen var brannstifteren og massedrapsmannen.

Til orientering: den 25 mars innsendte jeg klage til EMD for Andersen.
Til samme tid innsendte jeg klage til EMD for Toril Tøsti Jensen. Med ektefellen og deres 3 barn var hun passasjer på dødsskipet. De overlevde. Det gjorde ikke Torils mor og far, søster og hennes to mindreårige barn, hennes bror og samboer.
Mine fremførte klage er mot statene Norge, Sverige og Danmark, for krenkelser av EMK artk. 2, 6 1, 6 2 og 8. Jeg er sikker på at dette blir mine saker nr 4 og 5 ført for EMD[8].

Mine klienter og andre oppfatter at offentlige aktører; politiet som annen statsmakt, som Kommisjonen motarbeider sakens opplysning.

Som kjent er ft i produksjon en dokumentar[9] som vil bli vist på NRK, DR og SVtv 4 ifm 30 års markeringen 7 april 2020. Vi er mange som ser frem til at en usminket sannhet blir dokumentert. Det «antas» at flere aktører, også i det offentlige - også Stortinget – må påregne å bli stilt de kritiske spørsmål og til ansvar.

Vedlagt er mitt brev av 31 Oktober 2018 til da justis- og beredskapsminister Tor Mikkel Wara – min begjæring om omgjøring av vedtak. I brev av 26 september 2018 avviste da statsråd Wara å bringe min klage frem for Kongen i Statsråd.

Jeg forventer å høre fra Dem.

---

[4] Gisle Weddegjerde var der i juli 2018
[5] Jeg har bekreftet kopi i mitt arkiv
[6] Polisen er tom 31.12.1989. Opplysninger vi har viser at den ble forlenget til ut mars 1990.
[7] Invitert og med var Terje Bergsvåg – daglig leder i Stiftelsen»
[8] Event mine saker førte nr. 5 og 6. Min egen klage for uberettiget forelegg og bevillingstap med – pr i dag dokumentert usanne påstander – et politi og andre aktører er avslørt (speilkopierte harddisk benyttet av Pob Ole Jørgen Hafredal, som annet) i sine usannheter - om lekkasjer av bilder Behring Breivik - antas å bli nr 4.
[9] Manusforfatter er som i produksjonen «Broen» - som andre aktører på høyeste nivå

Med Vennlig Hilsen

Sigurd J. Klomsæt
sk@klomsaet.no

Vedlegg: Kopi av mitt brev 31 okt. 2018 til da statsråd Wara m/angitte vedlegg. I alt 62 sider.
Jeg ber bekreftet at mitt brev er mottatt – og som angitte vedlegg – er lest.

Kopi:

1. Advokat Espen Komnæs - Den koordinerende bistandsadvokat
2. Klienter
3. "Stiftelsen"
4. Lars Halskov og Kjell Ola Dahl
5. Norges Høyesterett – til anke over redusert salær – 1 million NKR

Ny adresse fra 13.05.2019; Grensen 15, 0159 Oslo

Til informasjon
fra advokat Sigurd J. Klomsæt

ADVOKATFIRMAET
KLOMSÆT & CO
AKSJESELSKAP

K&Co
Sigurd J. Klomsæt - MNJ
Johannes W. Mæland – MNA
I kontorfellesskap:
Erling Mehus – MNJ
Administrasjon:
Lisbeth F. Klomsæt

Statsråd Tor Mikkel Wara
Det Kongelige Justis- og Beredskapsdepartement
Postboks 8805, Dep
0030 Oslo

MAIL

SCANNET

Mail: knut.morten.johansen@jd.dep.no – statssekretær

XVI

Oslo, 31. oktober 2018
Ansvarlig advokat: Sigurd J. Klomsæt

AD: «SCANDINAVIAN STAR» - MASSEDRAPSSAK 7/4-1990
– BREV DATERT 26.09.2018 FRA STATSRÅD TOR MIKKEL WARA
- BEGJÆRING OM OMGJØRING AV VEDTAKET

I - Innledning

Det vises til Deres brev datert 26.09.2018 – mottatt 1. d.m.

II – Deres Brev - fakta

Frem til mottak av Deres brev var det forventninger til at De ville ta klagen til Kongen i statsråd på alvor – slik en mener De – og regjeringen – har *plikt* til. Samtlige av mine klienter – og andre overlevende og etterlatte jeg har hatt anledning til å samtale med om Deres brev - er samstemte i sin forbannelse, fortvilelse og sorg - men fortsatt med kampvilje. Alle ber meg fortsette kampen for sannheten, at deres interesser ivaretas, at de totale og korrekte fakta skal opp og fram og at de som står bak massemordet skal stilles til ansvar.
Det er ubegripelig at så ikke har skjedd gjennom alle disse årene.

Fakta: nye opplysninger og vitneskildringer peker kun i en retning. Sentrale tema i masse-mordbrannsaken er ikke etterforsket uttømmende. Politiet, som også Kommisjonen, søker å fremstille saken som at det ikke er juridisk som faktisk mulig å komme videre i saken, ikke få saken totalt og korrekt opplyst. Det er feil. Når både politi og kommisjon feiler i sine oppgaver i å opplyse saken, er det ikke bare et åpenbart handlingsrom for å være progressiv. Der er også en handlingsplikt hos en regjering som har blitt forelagt de bevis som fulgte og er påpekt i klagen til Kongen i statsråd.

1 – Om regjeringens instruksjonsrett:

Jeg vedlegger – slik jeg har innhentet fra Deres departement;

Bilag I: Mail 22.08.2018 – Innsyn – Deres departement, dokument:
- «Regjeringens instruksjonskompetanse overfor påtalemyndigheten»

Bilag II: Professor Jan Fridthjof Bernt: **«Klage til kongen i statsråd – Scandinavian star»**

Den faglige redegjørelsen fra professor Bernt er følgelig kjent for Deres departement – men kommenteres aldri. Redegjørelsen er senere tilsluttet fra de øvrige professorer som er angitt som mottakere.

Fra professor Bernts redegjørelse gjengis:

> *«Når det gjelder instruks av den type det her er tale om, om å iverksette etterforskingsskritt, gjør de samme motforestillingene seg ikke gjeldende i samme grad. Det er da ikke spørsmål om å gi instruks om realitetsavgjørelse med direkte konsekvenser for den potensielt tiltalte, men om krav til saksbehandlingen – den etterforsking som foretas. Dette er da en instruks om bruken av påtalemyndighetens tid og ressurser. Det ligger i sakens natur at dette er noe som en regjering bare helt unntaksvis skal legge seg opp i, men dette er en situasjon som ikke atskiller seg avgjørende fra det man står overfor der et overordnet forvaltningsorgan gir pålegg om at et underordnet organ skal utrede en spesiell sak. Dette er da i siste instans et spørsmål om uenighet når gjelder prioritering av arbeidsoppgaver.*
>
> *Her som ellers i forvaltningen kan man tenke seg situasjoner der en slik instruks er velbegrunnet, for eksempel fordi det er tale om en sak av så stor prinsipiell eller praktisk interesse at det oppleves som svært problematisk at den ikke har blitt bedre etterforsket, eller at den ikke tas opp på ny i lys av nye opplysninger.*
>
> *Dette kan ikke ses som noen vesentlig trussel mot påtalemyndighetens uavhengighet. Og hvis det heller ikke kan gis instruks som slike forhold, ville bestemmelsen i loven bli helt innholdstom. Etter min oppfatning måtte det foreligge vesentlig sterkere og klarere rettsgrunnlag for å slik fullstendig borttolking av lovens klare regel.*
>
> *Det betyr ikke at Regjeringen har plikt til å ta opp til vurdering en anmodning om å gi slikt pålegg til Riksadvokaten, dette er bare noe den kan gjøre. Men avgjørelsen vil være et forvaltningsmessig og i siste instans et politisk valg, som må begrunnes på disse premisser, ikke ved en rettslig argumentasjon om dette kan man ikke».*

2 – Deres påstand; «hensynet til de berørte…»

Til min kunnskap har De ingen dekning for påstanden i Deres brev om: *«hensynet til de berørte som ønsker at saken nå må avsluttes».* De overlevende og etterlatte – alle jeg vet om – ønsker og krever at katastrofen skal oppklares. Jeg utfordrer Dem til å komme opp med navn på person/er som har den innstilling De støtter Dem til. Hvis Deres kilde er oppslag i VG den 09.09.2016 – publisert på nett natten til dagen da politiet meddelte sin ubegripelige henleggelse – kan opplyses denne fremstillingen er feil. Etter klage på vegne av mine omtalte klienter: Kindberg Nilsen, som mistet sin datter på 24 år, sitt barnebarn på 1 år, sin svigersønn og datterens svigerforeldre, til Sjefredaktør Steiro[1], er artikkelen – som var et falsum – fjernet fra VGs nett, den er «avindeksert».

[1] Sjefredaktør Steiro i mail til meg: «Til orientering er dette en tjeneste som benyttes særdeles sjelden. I praksis vil artikkelen ikke lenger være tilgjengelig digitalt».

3 – «Erfaringer og helse hos overlevende og etterlate etter 26 år»

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) sin rapport nr 5/2017, «Erfaringer og helse hos overlevende og etterlate etter 26 år» (kan laste ned fra www.nktvs.no) ble distribuert ifm. Kommisjonens offentliggjøring av sin rapport, på Stortinget den 1. juni 2017.

Dette er en rapport som alle aktører bør ta for seg.

Bilag III: Rapport NKTVS - nr 5/2017 – sidene 1, 59 og siste.

På side 59, med overskriften «Opplevelse av etterspillet» - undertekst: «Følelse av dyp urettferdighet rundt måten dette skjedde og på måten myndighetene håndtert dette på» fremkommer også en tabell med utsagn som er gradert av deltakerne i undersøkelsen:

På utsagnet:

> **«Jeg har tillit til at norsk politietterforskning av brannen på Scandinavia Star fra 1990 – 1991»** – svarer kun 7.3 – sjukommatre – prosent «i stor grad/meget stor grad»

På det neste utsagnet:

> **«Jeg har tillit til at norsk politietterforskning av brannen på Scandinavia Star som foregikk 2014 – 2016.** – svarer kun 13 – tretten – prosent «i stor grad/meget stor grad»

Jeg vil våge påstanden at dersom undersøkelsen ble gjort i dag, ville uttrykket for tillit til politietterforskningen og den oppnevnte undersøkelses-kommisjonen blitt nær 0-null.

4 – Deres omtale «ulykken»

De omtaler katastrofen som «ulykken»[2]. De skal vite bedre. Det var – som også Kommisjonen og politiet er enig i, påsatte branner, **altså en villet handling, mordbrann – med da norsk Straffelov § 148 – som kjent med lovens høyeste straff.**

Under Stortingets behandling av saken[3] var Deres partifelle **Mazyar Keshvari** tydelig. Jeg mener det er på sin plass å gjengi hans innlegg i sin helhet (uthevelse og understrekning er gjort av meg):

> ***Mazyar Keshvari (FrP)*** [13:01:58]*: Natt til lørdag 7. april 1990 ble 159 mennesker drept av en eller flere ukjente gjerningsmenn ombord i «Scandinavian Star» som følge av ildspåsettelse flere steder på båten.* ***Omstendighetene rundt mordbrannen har vært svært omdiskutert, og mange har med rette ikke slått seg til ro med den politietterforskning og de kommisjoner som tidligere har vært nedsatt. Det er forståelig at svar er etterlyst, og det er vondt at en slik grotesk forbrytelse ikke er fullt ut oppklart.***
> *Da Stortinget i mai 2015 vedtok å oppnevne en uavhengig granskningskommisjon, var det for å forsøke å finne ut av hva som faktisk skjedde denne natten og vurdere videre oppfølging av saken, herunder ivaretakelse av de overlevende og pårørende. Kommisjonen skulle ikke se på de strafferettslige sider, siden dette ble gjennomført ved politiets etterforskning, som ble gjenopptatt i 2014. Dermed var saken under etterforskning da granskningskommisjonen ble*

[2] Det samme gjorde statsminister Erna Solberg, sin tale 25 års markeringen

[3] **Sak nr. 6 - 22 Mars 2018.** Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Rapport til Stortinget fra Stortingets granskingskommisjon for brannen på Scandinavian Star (Innst. 184 S (2017–2018), jf. Dokument 18 (2016–2017)) https://stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Referater/Stortinget/2017-2018/refs-201718-03-22/6

nedsatt.
Når det gjelder brannforløpet, har kommisjonen særlig sett på forhold som har vært omstridt i tiden etter brannen. Et av de forhold som har vært mest omstridt, er selve brannforløpet. I den første granskningsrapporten ble det lagt til grunn at det var to arnesteder til brannen og at det var tilstrekkelig med brennbart materiale om bord til at det kunne brenne så lenge som brannen faktisk varte. Stiftelsen etterforskning av mordbrannen Scandinavian Star mener at det har vært flere arnesteder om bord, og at det må ha vært tilført brennbart materiale for at brannen skulle få det omfang og vare så lenge som opp mot 38 timer. Det ble hevdet at brannen har flyttet seg rundt i fartøyet på en unaturlig måte, og at den eneste forklaringen på dette er at det er tilført brennbar væske.
Vi har som folkevalgte ingen forutsetninger for eller spesialkompetanse til å vurdere om den ene eller den andre forklaring på hva som faktisk hendte, er riktig eller gal, men vi har merket oss at granskningskommisjonens ekspertise mener at brannene om bord i skipet kan ha skjedd som følge av varmespredning via stålkonstruksjonen. I tillegg sviktet deler av den konstruktive brannsikkerheten. Sammen med manglende brannbekjempelse i tidlig fase medførte dette at brannen raskt kom ut av kontroll og spredte seg til store deler av skipet. Siden skipet ble hugd opp i 2004, får vi vel aldri noe klart svar på hvordan brannen kunne få det omfang den fikk.
Det har gjennom årene versert en rekke teorier om at brannutviklingen på «Scandinavian Star» ikke skyldtes naturlig følgebrann, men bevisste sabotasjehandlinger fra mannskap om bord i båten.
Fremskrittspartiet har merket seg at granskningskommisjonen ikke har funnet holdepunkter for noen av de sabotasjeteorier som har vært framsatt. Vi har ingen forutsetninger for å bestride konklusjonen som kommisjonen trekker, men er ydmyke for at andre plausible forklaringer også kan være mulig. Når det gjelder oppfølgingen av pårørende, har vi merket oss at mange selv i dag har ettervirkninger av «Scandinavian Star»-brannen. Heldigvis har mye endret seg siden den gang, basert på denne brannen og andre alvorlige hendelser som Jotun-brannen, Aleksander L. Kielland-ulykken og Partnair-ulykken[4] – for å nevne noen.
En nasjonal helseberedskapsplan ilegger Helsedirektoratets ledelse et overordnet ansvar for koordinering ved de aller fleste større nasjonale hendelser, og Helsedirektoratet har utgitt veiledere og retningslinjer for både psykososial og somatisk ivaretakelse etter kriser, ulykker og katastrofer. Kommunene og spesialisthelsetjenesten har fått klarere ansvar for oppfølging av denne type hendelser. Fremskrittspartiet deler en samlet komités vurdering om at dagens kunnskap og rutiner sikrer en langt bedre langtidsoppfølging av berørte etter en katastrofe, enn før.
Når det gjelder sjøsikkerheten, viser vi til granskningskommisjonens gjennomgang, som viser at en stor del av Schei-kommisjonens anbefalinger er gjennomført i norsk rett. Passasjerferger har derfor forhåpentligvis blitt tryggere over tid, slik at vi unngår slike hendelser i framtiden.
Når det gjelder politiets behandling, har de ikke funnet tekniske bevis som kan bekrefte sabotasjeteoriene. Politiets etterforskning har heller ikke resultert i nye opplysninger som tyder på at det var forhold ved overdragelsen eller forsikringen av skipet som kunne danne grunnlag for en økonomisk motivert brannstiftelse. Vi finner det, i likhet med politiet og påtalemyndigheten, lite sannsynlig at en ny granskning eller utredning vil kunne frambringe nye og avgjørende fakta i saken om «Scandinavian Star». Samtidig innser vi at etterforskningen i den innledende fasen kunne vært utført bedre og bredere.
Fremskrittspartiet vil, i likhet med resten av komiteens medlemmer, uttrykke sin fulle forståelse for at ikke alle berørte parter blir fullstendig tilfreds med granskningsrapportene om «Scandinavian Star», men vil samtidig gi støtte til ønsket om at denne saken nå kan få

[4] Jeg var advokat og prosessfullmektig for de etterlatte som saksøkte Staten – Oslo tingrett fra 2 nov. 1997.

sin avslutning hva angår Stortingets behandling. Vi vil også uttrykke forståelse for den frustrasjon, fortvilelse, sinne og sorg berørte og etterlatte har følt og føler som et resultat av at saken ikke fullt ut er oppklart, og at gjerningsperson eller gjerningspersoner ikke er stilt til ansvar og domfelt.

Denne saken har vært en av de vanskeligste sakene jeg har vært borti som politiker. Jeg mener den har vært veldig viktig, og jeg vil berømme både saksordføreren og komitélederen sammen med resten av mine kollegaer i komiteen for å ha behandlet denne saken med den respekt den fortjener – hatt tålmodighet og brukt den tid, forståelse og nødvendig fintfølelse for å behandle en så krevende sak».

Det er ubegripelig for mine klienter – som andre – at landets justisminister kan underskrive et dokument som er så fullstendig fjernt fra sakens realiteter. Endog når Deres partikollega i Kontroll- og konstitusjonskomiteen var så tydelig på og preget av sakens alvor som han gav uttrykk for i sitt innlegg. Det er etterforskningen i sin helhet det blir klaget på. Massedrapsaken Scandinavian Star er den mest alvorlige forbrytelse som noensinne har rammet vårt land i fredstid.

At Statsråden – hva oppfattes - ikke setter seg inn i hva saken dreier seg om, er på ingen måte akseptabelt.

Det er en lang rekke etterforskningskritt som ikke er verken igangsatt eller er gjort tilfredsstillende, iht. til lov og konvensjoner. Det er også fremkommet sentrale opplysninger under etterforskningen som ikke er blitt undersøkt. Som de øvrige bistandsadvokater har jeg fremført mange begjæringer om etterforskningsaktivitet – men uten respons. Hvorfor etterforskningen allikevel ble avsluttet i juni 2016, har ingen kunnet gi meg forklaring på.

Politiet lener seg på en ny sakkyndig rapport utført av de samme sakkyndige som avga rapport til politi og Schei utvalget i 1990/91[5] [6]. Et av de temaer som ble nøye gjennomgått med statssekretær Knut Morten Johansen i «lyttemøtet» med meg og stiftelsens skipskyndige, Gisle Weddegjerde, var utbrenningene om bord. Han ble da gjort kjent med *de dokumenterte feil som ligger i de sakkyndiges arbeid.* Vi ønsker å presentere disse fakta også for Dem i et møte.

I møte[7] som Weddegjerde avholdt i Trondheim, i april i år med en av de to sakkyndige, fremkom det at de sakkyndige aldri undersøkte åstedet der de kremerte restene av flere omkomne befant seg. De har heller ikke blitt gitt tilgang til bildemateriale som ville vise dem med all tydelighet hva som faktisk har foregått i disse områdene. Dette, sammen med flere andre fakta som de ikke hadde kjennskap til eller kunnskap om, ville gjort at de sakkyndiges rapporter måtte bli svært annerledes. Dette bekreftet den sakkyndige til Weddegjerde i møtet[8]. Han fikk imidlertid beskjed fra sin tidligere kollega om ikke å bli med på neste møte som allerede var avtalt med Weddegjerde. Disse forhold – som er helt avgjørende for saken – må det bringes klarhet i. Vi oppfattet det slik at statssekretæren vil erindre dette.

---

[5] Kjell Schmidt Pedersen og Øystein Jæger Mæland

[6] I brev fra Riksadvokaten 27 juni 2014 til PM Sjøvold krever Riksadvokaten oppnevnt de angitte som sakkyndige. Altså: De sakkyndig i 1990 skal vurderes sitt eget arbeid i 2014. For meg åpenbart inhabilitet.

[7] Det er sendt han referat som ikke er protestert på. Det ble gjort lydopptak.

[8] Jeg besitter lydopptak av møtet. Jeg besitter utskriften som er sendt den sakkyndige, som ikke har protestert.

III Kommisjonen – Stortinget – Norconsult som rådgiver

Stortinget støtter seg til Kommisjonen som i sitt arbeid benyttet konsulentfirmaet «Norconsult». En har gjort undersøkelser bl.a. av anbudsdokumenter, innhentet fra Kommisjonen. Det er avslørende lesning.

I Norconsults løsningsbeskrivelse til kommisjonen kan man blant annet lese:

> *«Vi er overordnet kjent med både de utredninger som ble gjort i forbindelse med selve brannen og den Norske offentlige utredning (NoU 1991:1) som ble laget. Vi er også overordnet kjent med noen av de påstander som, i ettertid, er blitt fremmet av den private gruppering som har sett på brannen i ettertid».*

Dette uttrykker hva må oppfattes å være en krenkende og forutinntatt holdning som rapporten fra Norconsult, bestilt og honorert av Kommisjonen, da også gjennomgående er dominert av. Å omtale de bevis og dokumenterbare faktum som er fremlagt av «den private grupperingen» som «påstander […] i ettertid», er åpenbart en klar nedvurdering av det avgjørende arbeidet som er gjort av private og et frempek mot et kritikkverdig sluttprodukt som også rapporten til Norconsult ble.

Fakta: Det bestrides at tildelingen av oppdraget til Norconsult er gjort på korrekt og lovlig måte. Det hele bærer preg av «en styrt prosess mot et resultat». Norconsult har ingen erfaring eller kompetanse på brann i skip. Det er dokumentert. Det er erkjent. Så i motsetning til andre tilbydere – norske som utenlandske, som rent faktisk kan dokumentere slik nødvendig erfaring og kompetanse.

Sivilingeniør Ole-Arnt Westberg – som selv mistet datter og ufødt barnebarn – er gjengitt i mitt brev 19. juli til Norconsult. Hans mailer til også Stortinget er vedlagt mitt angitte brev. Det vises til disse.

Til Deres orientering vedlegges:

Bilag IV:	19. juli 2018 - mitt brev til Norconsult v/konsernsjefen, Per Kristian Jacobsen m/angitte bilag
Bilag V:	23. juli 2018 – mailbrev fra Norconsult v/Hege Njå Bjørkmann
Bilag VI:	17. september 2018 - mitt brev til Norconsult v/konsernsjefen, Per Kristian Jacobsen
Bilag VII:	21.09.2018 – mailbrev fra Norconsult v/Hege Njå Bjørkmann

Mine klienter opplever anbud og tildelingen av oppdraget til Norconsult – som selv erkjenner å være blottet for erfaring med skip og brann – som en prosess styrt mot et ønsket mål.

Håndteringen og valg som ble gjort har vakt oppmerksomhet i fagmiljøer – også internasjonalt. Jeg skal selv i møte om også dette i London neste måned.

Det er også kjent at fagmiljø i Norge og utlandet er sterkt kritiske til vurderinger, faglighet og konklusjoner i Norconsults rapport.

1 - Kort om Norconsults rapport:

1. *«Vi kan ikke ut fra erfaringer fra branner på lignende skip alene, se at det er grunnlag for å si at det må ha vært noe unormalt eller mistenkelig med brannen...».*
   - I dokumentene fremkommer at Norconsult selv angir ikke å ha noen erfaring i det hele tatt.
2. *«Skadebildet i 300 korridoren kunne like godt ha kommet fra en mindre brann».*
   - Dette påstås, selv om politiets teori for bøyingen av hydraulikkrøret i denne korridoren (eneste av 6 rør som går parallelt) er at nettopp den voldsomme brannen førte til denne utbøyingen.
3. *«Det er lite sannsynlig at det har vært noen langvarig fullt utviklet brann på dekk 4 (Y-bor deck)».*
   - I dette området var absolutt alt fullstendig utbrent. Selv asbestplater var gått i oppløsning. Det var flere omkomne i dette området, disse var fullstendig kremert – ett voksent menneske var kremert til under 1 kg aske, selv bein og knokler var forvandlet til aske. Slik totalt utbrenning og kremering[9] er høyst uvanlig i ordinære branner, dette viser at brannen her har vært uvanlig voldsom. Dette dokumenterer betydelig brann over lang tid, i strid med det som står i rapporten.
4. *«Dersom det var brukt diesel og brannen var underventilert så hadde vi videre forventet å se flammer ut av åpninger tilnærmet hele den tiden som diesel ble påført».*
   - Det er faktisk akkurat hva som skjedde: Alle kan se fakta på videofilm fra katastrofen. Dette er særlig enkelt å se i brann 2 som er filmet, her står flammer ut av vinduene hele tiden – altså et faktum. Norconsult har åpenbart ikke fått med seg disse opptak gjort av også norske brannmenn som Rolf Norberg og andre. Påstander som gjengitt, kan umulig oppfattes som annet enn fravær av kunnskap om fakta i saken.

2- Kommentarer / motrapport – Stiftelsen

Stiftelsen har med sine ressurser utarbeidet en kommentar/motrapport til Norconsults rapport:

Bilag VIII: «KOMMENTARER TIL NORCONSULTS RAPPORT I FORBINDELSE MED STORTINGETS GRANSKNINGSKOMMISJON FOR SCANDINAVIAN STAR» - datert 22.05.2017.

IV Dokumentert forsikringsverdi av Skipet Scandinavian Star

Gisle Weddegjerde i Stiftelsen har i Statsarkivet, Kristiansand, funnet dokumentasjon for at skipet Scandinavian Star – frem til èn uke forut for 7. april 1990 – var forsikret for USD 10.8 mill. Så ble skipet – som var av verdi ca. USD 5 mill, omsatt 30 Mars 1990, altså en uke før brannene for USD 6,4 mill. - som kjent forsikret for USD 24 mill.
Forlik endte med aksept for USD 14 mill. – og skipet, med restverdi beregnet ut fra

[9] Sammenligningsvis ordinær kremering – det dokumenterer brannene på skipet var med ekstrem varme, over lang tid

skadeomfang og forsikret verdi USD 10 mill. Det er i politiets dokumenter møtenotater fra tiden før forliket, der rederiet, altså SeaEscape, presset hardt på for å oppnå full utbetaling ihht tegnet forsikring. Når forsikringsselskapet så kunngjorde at oppgjøret ville bli rettslig, godtok eier forliket.

Hva her er redegjort for De og Deres departement som andre allerede kjent med – se mitt brev til Dem, Riksadvokaten Oslo Statsadvokatembeter og Oslo Politidistrikt av 22 juni d.å[10], og der vedlegg.

V Videre aktivitet

Slik saken nå står, vil den måtte bli brakt inn som klage for EMD.
Jeg har søkt Oslo tingrett om oppnevning for dette arbeidet.

Jeg har fra min inntreden dokumentert at stater er i saker dømt for krenkelser av EMK art. 2

Bilag IX: «EMK ARTK. 2 – RETTEN TIL LIV - EMD-DOMMER – oversettelse og norsk sammendrag – alt gjort av Tor Holger Ehlers Bertelsen»

Det påpekes at artikkel 2, om retten til liv, pålegger statene plikt til forsvarlig og uttømmende etterforskning. I nærværende sak er det tydelig dokumentert krenkelser, fra den 7. april 1990, og slik også i 2014 med da «ny» etterforskning. Riksadvokaten[11] gav ordre at etterforskningen kun skulle være *begrenset.*

Når det – omsider, i juni 2014 og kun grunnet Stiftelsens arbeid og dokumentasjoner - er erkjent at feil gjerningsmann ble utpekt – slik ble gjort allerede få dager etter 7. april 1990 - er det helt uakseptabelt, også i forhold til konvensjoners artikler og norsk Grunnlov, at det nå ikke blir gjort en fullstendig etterforskning.
Sakens alvor og omfang forsterker krenkelsen.

En håper likevel å unngå klage til EMD – at De og Regjeringen innser at det er høyst påkrevet å vurdere klagesaken fullt ut nå, før den vil måtte fremmes for EMD.

Med på veien til EMD skal jeg dokumentere et brev fra da Utenriksminister Gahr Støre til da stortingsrepresentant Anundsen – som forsikret av Kongeriket Norge respekterer menneskerettighetene[12].

Likeså gjorde – da justisminister – Anundsen i brevs form i 2016:

> *«Det er regjeringens politikk å sørge for at norsk lov er i samsvar med menneskerettighetene, slik disse er nedfelt i blant annet den europeiske menneskerettskonvensjon. I de sjeldne tilfellene der norsk lov eller praksis finnes å ikke være i samsvar med menneskerettighetene, basert på avgjørelser fra domstoler eller organer vi har samtykket til at kan treffe avgjørelser med virkning for Norge, vil myndighetene snarest sørge for at det blir tatt nødvendige grep for å reparere krenkelsene.»*

[10] Sendt mail og ordinær post til alle angitte
[11] Riksadvokaten, brevet 27 juni 2014 til Politimester Sjøvold, Oslo Politidistrikt
[12] Jeg skal gjenfinne brevet, som er i mitt fjernarkiv, i arbeid for Ulf Hammern, «Bjugnsaken»

Se;

Bilag X: 20.01.2016 – brev fra da statsråd Anders Anundsen til Jørgen Skarsvåg[13]

Justisministeren utfordres

Hva med de mange borgere av Norge, Danmark og andre land som ikke har fått sine interesser ivaretatt – ei heller pr i dag – men som åpenbart – iht. hva jeg og andre har fremskaffet og dokumentert – har krav på erstatninger tilsvarende voldsoffer?

I januar/februar 2015 ble det av meg avslørt – så dokumentert teknisk av Stiftelsen og Gisle Weddegjerde - at skipet var ikke i «internasjonalt farvann» - men i svensk farvann[14]. Denne grove tabben er Staten Norge ansvarlig for – med uriktige fakta lagt til grunn av Lovavdelingen Deres departement - i notat 18./19. april 1990 til da statsråd Kaci Kullmann Five som fremførte disse tabber videre – også i Stortinget.

Hva blir gjort og skal gjøres for å rette opp disse feil og tabber? Hva gjøres for de mennesker som enda ikke har fått sine rettmessige erstatninger på grunn av feil og tabber fra Staten og andre[15]?

Jeg har meddelt at jeg kan påta meg å gjøre /administrere arbeidet – men det kreves èn oppnevning – som jeg har søkt Oslo tingrett – så langt uten respons.

Å gjøre dette gjennom individuell behandling av individuelle søknader – slik Oslo tingrett v/dommer Ina Strømstad i brev til meg av 17.09.2018 – er ikke aktuelt. Det jeg har ikke ressurser til. Det er fakta som skal avdekkes og menneskeretter som skal innfris – ikke administreres bort.

Jeg møter Dem gjerne i en konferanse. Sakens alvor betinger et slikt møte.

Jeg venter å høre fra Dem.

Advokatfirmaet Klomsæt & co as
Sigurd J. Klomsæt
sk@klomsaet.no

Vedlegg: Som angitt

Kopi:
1. advokat Espen Komnæs, klienter, Lars Halskov, Kjell Ola Dahl m.fl.
2. Riksadvokat Tor Aksel Busch
3. Oslo Statsadvokatembeter – Att: Førstestatsadvokat Jørn Sigurd Maurud
4. Oslo politidistrikt – Att: politimester Hans Sverre Sjøvold

[14] Ble da omgående erkjent av svenske myndigheter.
[15] Jeg har innhentet dokumentasjon fra Kontoret for Voldsoffererstatning som viser avslag - på uriktig faktisk grunnlag. Det er lagt til grunn at skipet var i «Internasjonalt farvann». Voldsoffererstatning i 1990 var, slik opplyst meg nylig, på maksimalt 150.000-ethundreogfemtitusen.

Bilag nr: 1

Sigurd Klomsæt

Fra: Innsyn <innsyn@jd.dep.no>
Sendt: onsdag 22. august 2018 14.59
Til: Sigurd Klomsæt
Emne: Svar på innsynsforespørsel
Vedlegg: Regjeringens instruksjonskompetanse overfor påtalemyndigheten.Pdf

Sak: 17/6486-16 Klage til kongen i statsråd - Scandinavian star
Dokument: Regjeringens instruksjonskompetanse overfor påtalemyndigheten

Vi viser til Dykkar krav om innsyn. Kravet er innvilga, og dokumentet følgjer lagt ved her.

Med helsing

Justis- og beredskapsdepartementet
Administrasjonsavdelinga
Seksjon for dokumentforvaltning
innsyn@jd.dep.no

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være belagt med lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Justis- og beredskapsdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient, please notify the Ministry of Justice and Public Security, Norway, immediately.

Bilag nr: 11

Fra: Jan Fridthjof Bernt <Jan.F.Bernt@uib.no>
Sendt: torsdag 21. juni 2018 11.17
Til: Torkjell Øvrebø; postmottak@smk.dep.no
Kopi: eivind.smith@jus.uio.no; mads.andenas@jus.uio.no; postmottak@asd.dep.no; postmottak@bld.dep.no; siv.jensen@fin.dep.no; postmottak@fd.dep.no; postmottak@hod.dep.no; Postmottak JD; postmottak@kld.dep.no; postmottak@kmd.dep.no; postmottak@kud.dep.no; postmottak@kd.dep.no; postmottak@lmd.dep.no; postmottak@nfd.dep.no; postmottak@oed.dep.no; postmottak@sd.dep.no; utenriksminister@mfa.no; utviklingsminister@mfa.no; espenia; Jan Harsem; Sigurd Klomsæt; eh@advokatfirmaeterlinghansen.no; Johannes Wegner Mæland; Ørnulf Rasmussen
Emne: Regjeringens instruksjonskompetanse overfor påtalemyndigheten

Jeg viser til nedenstående henvendelse og oversendt korrespondanse vedrørende ovennevnte problemstilling. Straffesaksbehandling ligger utenfor de fagområder jeg har særlig kompetanse på, men jeg oppfatter problemstillingen prinsipielt interessant ut fra et mer overordnet rettskildemessig perspektiv.

Utgangspunktet er altså en bestemmelse i Straffeprosessloven § 56, andre avsnitt, der det først fastslås at

«Riksadvokaten har den overordnede ledelse av påtalemyndigheten», og dernest at «Bare Kongen i statsråd kan ... gi bindende pålegg om utføringen av hans verv».

I sitt svarbrev på anmodning om at Regjeringen gir Riksadvokaten instruks om å iverksette ytterligere etterforskingsskritt, viser Statsministerens kontor først til at i praksis griper ikke Kongen inn overfor Riksadvokaten i enkeltsaker, og det «*er det en utbredt oppfatning* om *- og fast og langvarig praksis for - at politiske myndigheter ikke skal gripe inn i enkeltsaker i strafferettspleien*». Dette ses som en konsekvens av at påtalemyndigheten skal være politisk uavhengig.

Det fremgår allerede av lovteksten at Regjeringen ikke har noen *plikt* til å gripe inn påtalemyndighetens behandling av enkeltsaker. Problemstillingen er om den *kan* gjøre det hvis den finner at tungtveiende grunner taler for å gi en slik instruks.

Det er ganske klart at det knytter seg betydelig motforestillinger til slike instrukser. Så vidt jeg kan se gjelder imidlertid dette i første rekke når det gjelder instruks om å ta eller ikke ta ut påtale, eller instruks til påtalemyndigheten om *ikke* å etterforske et forhold. Her kommer hensynet til påtalemyndighetens faglige integritet og politiske uavhengighet inn med full tyngde, og jeg vil mene gode grunner taler for å tolke bestemmelsen i Strprl. § 56, andre avsnitt, innskrenkende, slik at den ikke hjemler slike instrukser.

Når det gjelder instruks av den type det her er tale om, om å iverksette *etterforskingsskritt*, gjør de samme motforestillingene seg ikke gjeldende i samme grad. Det er da ikke spørsmål om å gi instruks om realitetsavgjørelse med direkte konsekvenser for den potensielt tiltalte, men om krav til *saksbehandlingen* – den etterforsking som foretas.

Dette er da en instruks om bruken av påtalemyndighetens tid og ressurser. Det ligger i sakens natur at dette er noe som en regjering bare helt unntaksvis skal legge seg opp i, men dette er en situasjon som ikke atskiller seg avgjørende fra det man står overfor der et overordnet forvaltningsorgan gir pålegg om at et underordnet organ skal utrede en spesiell sak. Dette er da i siste instans et spørsmål om uenighet når gjelder prioritering av arbeidsoppgaver.

Her som ellers i forvaltningen *kan* man tenke seg situasjoner der en slik instruks er velbegrunnet, for eksempel fordi det er tale om en sak av så stor prinsipiell eller praktisk interesse at det oppleves som svært problematisk at den ikke har blitt bedre etterforsket, eller at den ikke tas opp på ny i lys av nye opplysninger.

Dette kan ikke ses som noen vesentlig trussel mot påtalemyndighetens uavhengighet. Og hvis det heller ikke kan gis instruks som slike forhold, ville bestemmelsen i loven bli helt innholdstom. Etter min oppfatning måtte det foreligge vesentlig sterkere og klarere rettsgrunnlag for å slik fullstendig borttolking av lovens klare regel.

Det betyr ikke at Regjeringen har plikt til å ta opp til vurdering en anmodning om å gi slikt pålegg til Riksadvokaten, dette er bare noe den *kan* gjøre. Men avgjørelsen vil være et *forvaltningsmessig* og i siste instans *et politisk valg,* som må begrunnes på disse premisser, ikke ved en rettslig argumentasjon om dette *kan* man ikke.

@@@

Dette er i alle fall min vurdering så langt jeg har kunnet trenge inn i den aktuelle problemstillingen, men jeg sender den til de øvrige cc-adressatene til eventuell supplering eller korreksjon.

Vennlig hilsen

Jan Fridthjof Bernt

From: torkjell.ovrebo@juristfellesskapet.no <torkjell.ovrebo@juristfellesskapet.no> **On Behalf Of** Torkjell Øvrebø
Sent: Wednesday, June 20, 2018 5:50 PM
To: postmottak@smk.dep.no
Cc: eivind.smith@jus.uio.no; mads.andenas@jus.uio.no; postmottak@asd.dep.no; postmottak@bld.dep.no; siv.jensen@fin.dep.no; postmottak@fd.dep.no; postmottak@hod.dep.no; postmottak@jd.dep.no; postmottak@kld.dep.no; postmottak@kmd.dep.no; postmottak@kud.dep.no; postmottak@kd.dep.no; postmottak@lmd.dep.no; postmottak@nfd.dep.no; postmottak@oed.dep.no; postmottak@sd.dep.no; utenriksminister@mfa.no; utviklingsminister@mfa.no; espenia <espen.komnaes@sverdruplaw.no>; Jan Harsem <jan@harsem.no>; Sigurd Klomsæt <sigurd.klomsaet@klomsaet.no>; eh@advokatfirmaeterlinghansen.no; Johannes Wegner Mæland <maeland@klomsaet.no>; Jan Fridthjof Bernt <Jan.F.Bernt@uib.no>; Ørnulf Rasmussen <Rasmussen@uib.no>
Subject: KLAGE KONGEN I STATSRÅD-SCANDINAVIAN STAR!

Til Statsminister Erna Solberg!

Det vedlegges svarbrev til deres brev datert den 7. mai d.å i saksreferanse: 15/1674, vedrørende klage til Kongen i statsråd over riksadvokatens henleggelse av etterforskningen av mordbrannen på passasjerskipet Scandinavian Star.
Deres brev datert den 7. mai d.å. inneholder noen juridisk og prinsipielt betenkelige anførsler omkring forståelsen av straffeprosessloven § 56, 2.ledd. Følgelig er det naturlig å sende kopi av brevet til jussprofessorer med god innsikt i rettskildelære.

Kopi: Statsrådkollegiet, Jussprofessorene Eivind Smith, Mads Andenæs, Jan F. Bernt, Ørnulf Rasmussen, Bistandsadvokat Mæland, Komnæs, Klomsæth og Hansen og leder for støttegruppen for etterlatte og overlevende etter mordbrannen på Scandinavian Star Jan Harsem.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Erling Hansen & Co ANS

Torkjell Øvrebø
Advokatfullmektig

Bilag nr: 11

MOTTATT
- 1 JUNI 2017
ADVOKATFIRMAET
KLOMSÆT & CO

Scandinavian Star

Erfaringer og helse hos overlevende og etterlatte etter 26 år

Siri Thoresen, Anne Lie Andreassen, Filip Arnberg,
Marianne Skogbrott Birkeland, Ines Blix og Toril Hjorthol

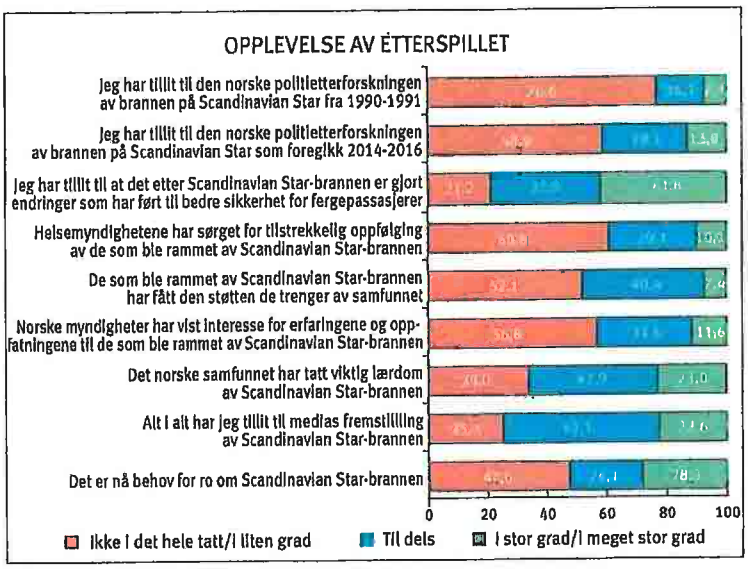
NASJONALT KUNNSKAPSSENTER
OM VOLD OG TRAUMATISK STRESS

Rapport nr. 5 2017

Opplevelse av etterspillet

> *«Følelse av dyp urettferdighet rundt måten det skjedde på og måten myndighetene håndterte det på.»*

Deltakerne ble spurt om hvordan de oppfattet samfunnets håndtering av brannen på Scandinavian Star. Figur 3.2.2 viser at majoriteten av de berørte svarte at de i liten grad eller ikke i det hele tatt hadde tillit til de to politietterforskningene som har blitt gjennomført. Mange svarte at de hadde tillit til at det har blitt gjort endringer som har ført til bedre sikkerhet for fergepassasjerer og hadde noe tillit til medias fremstilling av saken. Majoriteten mente at myndighetene hadde vist liten interesse for erfaringene til de som var rammet av brannen, og at det ikke var sørget for tilstrekkelig oppfølging. Nesten halvparten svarte at de *ikke* mente at det nå er behov for ro om Scandinavian Star-brannen.

Figur 3.2.2 Opplevelser av etterspillet, prosentandeler.
Det var ikke statistisk signifikante forskjeller i hvordan de overlevende og etterlatte svarte på disse spørsmålene, med unntak av at de etterlatte svarte signifikant mer negativt til «Jeg har tillit til den norske politietterforskningen av brannen på Scandinavian Star fra 1990-1991» ($p < 0.01$) og «Jeg har tillit til at det etter Scandinavian Star-brannen er gjort endringer som har ført til bedre sikkerhet for fergepassasjerer» sammenlignet med de overlevende ($p < 0.05$).

Passasjerfergen Scandinavian Star seilte fra Oslo med kurs for Frederikshavn 6. april 1990. I løpet av natten brøt det ut brann på fergen. 159 mennesker omkom.

Stortinget vedtok i 2015 å oppnevne en uavhengig granskingskommisjon. Kommisjonen ga NKVTS i oppdrag å gjennomføre en kartlegging av overlevende og etterlatte. Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2016. I alt 193 personer deltok.

De som ble direkte rammet av denne tragedien var utsatt for en svært alvorlig hendelse. Det gjelder både de som befant seg på båten da den brant og de som mistet noen i brannen. Denne rapporten formidler de erfaringer, opplevelser og oppfatninger de overlevende og etterlatte har delt med oss.

Resultatene viser at flertallet av de overlevende og etterlatte rapporterte om god helse og god livskvalitet i dag. Men det er liten tvil om at brannen har hatt store konsekvenser for mange, og at tilfredsheten med hjelpeapparatet var lav. Selv 26 år etter hendelsen hadde gruppen som helhet en uforholdsmessig stor byrde av psykiske helseplager.

De utsatte hadde dessuten en manglende tiltro til at saken har fått en tilstrekkelig god behandling hos politi og rettsvesen. Dette kan ha bidratt til en generell svekkelse av tillit til de institusjonene som skal opprettholde sikkerhet og rettferdighet i samfunnet. Denne svekkelsen hadde sammenheng med dårligere psykisk helse. Storsamfunnets håndtering av katastrofer kan altså ha betydning for helsen til dem som er rammet.

Resultatene understreker at konsekvensene av traumatiske hendelser kan vedvare i veldig mange år. Proaktive tiltak synes nødvendig etter katastrofer, og disse bør vare over tid, og inkludere både overlevende og etterlatte.

Rapporter kan lastes ned fra www.nkvts.no

ISBN 978-82-8122-121-5 (trykk)
ISBN 978-82-8122-122-2 (PDF)
ISSN 0809-9103
Rapport nr. 5 2017

NKVTS.NO

Bilag nr: IV

ADVOKATFIRMAET
KLOMSÆT & CO
AKSJESELSKAP

K&Co
Sigurd J. Klomsæt - MNJ
Johannes W. Mæland – MNA
I kontorfellesskap:
Erling Mehus – MNJ
Administrasjon:
Lisbeth Freang Klomsæt

SCANNET

MAIL

Norconsult as
Vestfjordgaten 4,
1338 Sandvika

firmapost@norconsult.com

Att. Konsernsjef Per Kristian Jacobsen

XVIII-2

Oslo, 19. juli 2018
Ansvarlig advokat: Sigurd J. Klomsæt

AD: MASSEDRAPSSAKEN SCANDINAVIAN STAR
Stortingets Kommisjon – Alvorlige feil i Rapport levert av Norconsult

I Innledning

Jeg tilskriver Norconsult v/Dem som bistandsadvokat for overlevende og etterlatte i massedrapsaken «Scandinavian Star».
Til orientering: jeg er den bistandsadvokat i saken som er ønsket og med flest oppnevninger av Oslo tingrett – for overlevende og etterlatte, bosatt i Norge og i Danmark.

Vi viser til Norconsults rapport til Kommisjonen[1]. Rapporten er inntatt i Kommisjonens rapport – i vedlegg 1/2 fom side 865 tom side 1033.

Man oppfatter Norconsult som ett seriøst, anerkjent foretak som er engasjert i flere sektorer med utredninger, konsulent-tjenester og ekspertise på flere områder.

II Norconsult – oppdrag i massedrapsaken

Mine klienter, som andre, undres hvordan Norconsult kunne påta seg oppgave som innebærer brannutredning av skipsbranner.
På Deres hjemmesider – når en som jeg gjorde 1. juni 2017[2], det søkes etter firmaets kompetanse på skip og brann kommer det opp; i dag med innhold som i 2017: «Ingen treff for skips brann i ansatte».

Til tross for firmaets egne opplysninger gitt over om fravær av kompetanse aksepteres av Norconsult å gjøre oppdrag for Stortingets Kommisjon[3] – med branner og annet som oppstod om bord i ett skip i april 1990, hvor 159[4] personer ble drept i Nord - Europas største massedrap siden den andre verdenskrig.
Jeg har omtalt dette og annet i mitt brev til stortinget av allerede 4 juni 2017.

---

[1] https://www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Organene/scandinavian-star-kommisjonen/
[2] Straks etter presentasjonen i Stortinget s.d.
[3] «Dokument 18 (2016-2017) Rapport til Stortinget fra Stortingets granskingskommisjon for brannen på Scandinavian Star *Avgitt til Stortingets presidentskap 1. juni 2017*»
[4] Jeg påstår 160 liv – en kvinne som døde var gravid i 6 måned.

Bilag 1: 4 juni 2017 – brev, advokat Klomsæt til Stortinget

På Deres hjemmeside er også å lese:

> «Norconsult er ISO-sertifisert.
> Norconsult AS sitt styringssystem er nå ISO-sertifisert av DNV GL i henhold til ISO 9001. – En bekreftelse på selskapets sterke kvalitetskultur, sier konsernsjef Per Kristian Jacobsen».

Skal dette oppfattes slik at på den tid da rapporten ble utarbeidet og levert Kommisjonen var Norconsult **ikke «ISO-sertifisert av DNV GL i henhold til ISO 9001»?**

Jeg vedlegger to mailer fra sivilingeniør Ole Arnt Westberg[5] – selv pårørende[6] hvor temaet han tar opp er også kompetanse på skip og brann i firmaet Norconsult. Slik gjorde sivilingeniør Westberg også i Stortinget den 1. juni 2017 – i sitt kommentar-innlegg, just etter at kommisjonens leder, Sorenskriver Frank Olsen, hadde redegjort for kommisjonens rapport. For Kommisjonen i sine fremstillinger, rapporten som muntlig i Stortinget 1 juni 2017, fremstår det at «Norconsult-rapporten» alene som hva skal være fullt ut, entydige faglige korrekte som gav grunnlaget for Kommisjonens konklusjoner. Andre aktører, også brannfolk som også redningsmenn på skipet i april 1990 som har avgitt forklaringer som ikke passer inn i dette ble enten ikke nevnt, hånliggjort eller beskyldt for å være påvirket[7] endog at de fremførte løgner: så ble utilsløret sagt om innsatsleder på skipet; Ingvar Brynfors[8] – en gedigen krenkelse.

Bilag 2: Mail – 25.10.2017 - Notat fra sivilingeniør Ole-Arnt Westberg
- Fremført til meg som vedlegg til mail 15.02.2018

Hvorfra siteres:

> «Konklusjonene bygger mye på antagelser og det er ikke godt nok. Jeg ønsket meg en sakkyndig vurdering av Smidt-Pedersen og Melands rapport. Norconsult, som ble valgt, har enda mindre kompetanse enn Smith-Pedersen og Meland. Derfor er valget av Norconsult fullstendig uakseptabelt.»

Bilag 3: 03.04.2018: Mail – Notat fra sivilingeniør Ole Arnt Westberg til Stortinget

Hvorfra siteres:

> «Det er et faktum at Norconsult, i motsetning til IFIC, **ikke har kompetanse innen skipsbranner**. Heller ikke de to utenlandske ekspertene, som Norconsult tok med i sin prosjektgruppe, kan vise til brannkompetanse på sine CV-er. Dette er lett etterprøvbart da referanser og CV-er for Norconsult er tilgjengelige. Kommisjonens medlemmer har, samlet sett, heller ingen relevant brannkompetanse».

---

[5] I Stortinget 1 juni 2017 opplyste han i sitt innlegg selv å ca. 30 års tilknytning til Norconsult. Det var i hans innlegg at jeg ble kjent med hans allerede klare oppfatning om fravær av kompetanse om skip og branner – så vel de oppnevne sakkyndige Smidt-Pedersen og Meland som Norconsult

[6] Det var hans datter som ble drept med foster ca 6 mnd. gammelt

[7] - etter samtaler og kontakt med «Stiftelsen»

[8] Se på nettet – søk på «Ingvar Brynfors» så fremkommer en rekke artikler og reportasjer om hans inntrykk og faglige vurderinger. Han var første brannredningsmann på skipet, fløyet ut med helikopter, satt ned på dekk ca. 05.30 og var med – ledet brann og slukkearbeidet - hele tiden til skipet ankom Lysekil. Han døde nylig. Han begraves i dag (19 juli). Jeg har selv møtt og samtale med Brynfors flere ganger, senest i Gøteborg 13 sept 2017.

III Rapport Norconsult – «Norconsult-rapporten»

Det er som kjent utarbeidet en rapport av Norconsult - med Stortingets undersøkelseskommisjon (Kommisjonen)[9] som oppdragsgiver. Rapporten er – hva oppfattes – uten egne refleksjoner – fullt ut lagt til grunn av Kommisjonen i rapport fremlagt for Stortinget den 1. Juni 2017.

Som kommenteres av Sivilingeniør Ole Arnt Westberg;[10]

> **«Kommisjonens tunnelsyn**
> Når en leser Kommisjonens rapport om Brann og Brannforløp, er den gjennomsyret av følgende:
> - Alt som fremkommer i rapporten til Smidt-Pedersen og Meland beskrives som sannheter. Ingen motforestillinger er å finne i Kommisjonens rapport.
> - Det har åpenbart vært en hovedoppgave å fremskaffe alle tenkelige argumenter mot Firesafe og det Firesafe påstår. Argumenter som støtter Firesafe i noen av deres antagelser finnes ikke i deres rapport.
> - Kommisjonen er åpenbart klar over av deres valg av Norconsult ville bli kritisert fra faglig hold. Det er vel antagelig grunnen til at det gjennom hele denne delen av rapporten refereres til Norconsults argumenter som sanne uten motforestillinger.
>
> **Firesafe rapport (Stiftelsen)**
> Firesafe har benyttet ordbruk og uttalelser som er lite egnet i en teknisk rapport. Udokumenterte fraser som «fullstendig uegnet til å underbygge noe som helst», er det flere av.
> Firesafe har ikke hatt anledning til å kommentere/motsi Norconsult, Smidt-Pedersen eller Kommisjonen på de punkter hvor Firesafe har fått en til dels meget sterk negativ kritikk.
>
> **Norconsult rapport**
> Leseren av Norconsult rapporten får det klare inntrykk at hovedmålsetting har vært å gjøre rapporten til Firesafe (engasjert av Stiftelsen) lite troverdig. All argumentasjon i deres rapport har som utgangspunkt uttalelser som Firesafe har kommet med. Vi opplever også at Kommisjonen tar for god fisk alt Norconsult fremlegger. Vi har ikke oppdaget ett sted hvor Kommisjonen synes å være noe tvilende til det Norconsult skriver. Videre støtter Norconsult fullstendig det Smith-Pedersen og Meland har konkludert med. Ikke overraskende.
> Norconsult konkluderer med at alle branner, bortsett fra Brann 1 og 2 har oppstått på grunn av brannspredning. Jeg mener at det ikke er grunnlag for å hevde at dette er 100% er sikkert. Det ligger for stor usikkerhet i begrunnelsene som er avgitt for at brannspredning avgir høye nok temperaturer for antennelser. Alle parter er enige om at brann 1 og brann 2 er påsatte.»

Etter å ha gjort egne undersøker – world wide – er det som uttrykkes av sivilingeniør Westberg fullt ut sammenfallende med hva fremføres av kyndige som gir meg bredt og godt grunnlag for selv å ha samme oppfatning som sivilingeniør Westberg om Norconsult og denne rapport.

Til meg omtales, av fagfolk, Norconsult-rapporten som «ukvalifisert faglig vrøvel».

Jeg tilføyer at rapporten fremstår å være ikke kvalitetssikret – av andre enn den (Anderson) som har gjort rapporten.

---

[9] Vedtatt opprettet av et enstemmig Storting den 12 mai 2015
[10] I bilag 2, over

III Stiftelsen – fagpersoner i denne – andre – faglige vurderinger og konklusjoner

Siden offentliggjøringen - i Stortinget[11] - har stiftelsens[12] fagpersoner, [13]som jeg men også fagfolk nasjonalt og internasjonalt, tatt for seg og gjennomgått kommisjonens dokumenter. Til meg er medelt at Stiftelsen (som andre) kan påvise og fullt ut dokumentere mange og hver for seg, særdeles alvorlige feil - om faktum, om brann, etablering og forløp – og ufaglighet i Norconsults faktafremføring og konklusjoner i den fremlagte rapport.

En antar det er av betydning for Dem som konsernsjef i Norconsult å bli kjent med – og selv ta stilling til - hva hevdes er de også her meget alvorlige - men alle dokumenterbare - påstander - før dette går videre til nasjonale som internasjonale organer[14] o.a. som da vil få innsyn i dette. Dernest er en selvsagt også interessert i de eventuelle innspill, merknader og forbehold som Norconsult måtte ønske å formidle. Jeg vil ikke vike tilbake for å fremføre i offentlighet de faglige vurderinger som er innhentet og kan dokumenteres om feil, svikt og ufaglighet i «Norconsult-rapporten».

De dokumenterbare feil, mangler og uriktigheter det pekes på er av en slik karakter at det må bringes på det rene om Norconsult som selskap, vil fortsatt stille seg bak rapporten, slik den fremstår pr i dag, for ettertiden og den behandling som dette blir gjenstand for. Det kan – for meg åpenbart - i så fall bli meget uheldig for Norconsult som selskap og troverdighet. Derfor inviterer jeg på vegne av de overlevende som de mange pårørende etter mordbrannen på Scandinavian Star til en dialog, slik at selskapet Norconsult kan ta stilling til dette på en forsvarlig og kvalitetssikret måte.
I motsetning til Kommisjonen er jeg opptatt av å utøve korrekt sakshåndtering, da også kontradiksjon.

A - I korte trekk kan det forklares slik:

Rapporten det vises til ble utarbeidet etter[15] at det ble utlyst en konkurranse i begynnelsen av 2017, der tilbydere som mente seg faglig dekket til å ta på seg dette oppdraget ble invitert til å utarbeide overslag for arbeidet.
Dokumentasjon for anbudsarbeidet, så som da også tilbud, kontrakter m.v. er fremskaffet – er altså godt kjent for meg som for andre.

Kommisjonens «dilemma» var at den satt inne med to utarbeidede sakkyndighets-rapporter som ga helt ulike fremstillinger av de ulike brannscenario på Scandinavian Star. Den ene var utarbeidet av de tidligere Sintef ansatte Øystein Jæger Meland og Kjell Schmidt Pedersen, som for øvrig også var sakkyndige i 1990 etter katastrofen[16]. Den andre rapporten var

[11] Som mange av mine klienter var jeg tilhører under fremføringen av rapporten. Sorenskriver Olsen som Kommisjonens leder redegjorde for – direktesendt på flere TV-stasjoner og avisredaksjoner, også betydelige internasjonal mediedekning.
[12] http://stiftelsenscandinavianstar.no/
[13] Jeg har selv et meget bredt kontaktnett i USA og Storbritannia – på høyeste rangert fagnivå på verdensbasis - som jeg har selv benyttet i vurdering av saken og «Norconsultrapporten»
[14] Også tilsynsorganer nasjonalt og internasjonalt
[15] Annonsert konkurranse også gjengitt i media.
[16] Riksadvokaten, i brev 27 juni 2014 til PM Sjøvold, Oslo PD, beordret de samme personer på ny oppnevnt i 2014

utarbeidet, på oppdrag fra kommisjonen av firmaet «Firesafe», der to av firmaets medarbeidere (ingeniørene Håkon Winterseth og Ståle Eilertsen) også er tilknyttet stiftelsen.

Kommisjonen mente å ha behov for ytterligere en rapport der det skulle gjøres en gjennomgang av sakens dokumenter og en faglig vurdering av de nevnte rapporter opp mot hverandre.
Man har å gjøre med om påstått sakkyndighetsarbeid av meget store proporsjoner, da brannforløpene på Scandinavian Star har vært gjenstand for svært mange «gjennomganger» av flere instanser gjennom de mer enn 28 år[17] som er gått siden katastrofen rammet så brutalt, der altså 160 mennesker ble drept, derav 136 Norske og 25 små barn. Sakens alvor, også omfang som konsekvenser for svært mange mennesker, er på nivå, der det ikke finnes andre forbrytelser å sammenligne med.

Deres medarbeider **Stefan Anderson** meldte seg på, likedan det internasjonalt anerkjente firmaet IFIC Forensics ved professor James Lygate og det svenske selskapet Brannskyddslaget AB[18].
I tillegg var kommisjonen i dialog med RISE Fire and Research as (tidligere Sintef NBL) og Det Norske Veritas (DNV-GL).

I Februar 2017 mottok kommisjonen et skriv fra DNV-GL der selskapet meddelte å ville avstå fra oppdraget. Som det fremføres ble det angitt at det åpenbart ikke var mulig å levere et kvalitetsmessig holdbart produkt / resultat i en så omfattende og alvorlig sak, gitt de frister som var satt, med 6 ukers tid for fremleggelse av rapport.

Sitat fra Det Norske Veritas skriv til Kommisjonen:

> *«Etter en nøye vurdering har vi landet på at DNV GL allikevel ikke kommer til å gi tilbud på det forespurte arbeidet. Dette fordi vi ikke kan sannsynliggjøre en leveranse av akseptabel kvalitet innenfor det gitte tidsrom for studien. Vi vurderer tidsrammen for arbeidet for å være utilstrekkelig».*

Dette oppfattes som en riktig og ikke minst ærlig vurdering fra et av verdens ledende selskaper på fagområder og erfaring med maritim ekspertise og kvalitets-kontroll.

Enhver kyndig og aktsom aktør vil måtte forstå at 6 uker var urealistsiks tidsangivelse. Saksdokumentene om temaet utgjør vitterlig mer enn 100.000-ethundretusen-sider.

Kommisjonen mottok også en forespørsel fra IFIC om en lengre tidsramme. Det ble angitt 12-tolv- uker som realistisk tidsramme for en slik omfattende rapport. Kommisjonen responderte negativt på denne henvendelsen. Kommisjonen meddelte at den var forpliktet til å levere sin innstilling 1 Juni 2017, noe Kommisjonen opplyste ikke kunne fravikes.

Faktum er at Norconsult brukte 12-tolv-uker.
Just dette punkt er sentralt tema og drøftes nedenfor.

For å vurdere de tre tilbudene som kommisjonen nå hadde «fått på bordet» skulle vekting

[17] 7 april 1990
[18] https://brandskyddslaget.se

være 75% på kvalitativt rapportinnhold og 25% på kostnad/pris[19]. Dette var – hva oppfattes - de eneste kriteriene det så ble gradert poeng på.

Det er ikke til å begripe at man da velger Norconsult, den de facto eneste aktør som fremstår – slik også i egne redegjørelser – å være blottet for relevant erfaring.

Norconsult ble valgt - ihht det som angis grunnet kvalitetsinnhold og ble – hva opplyses - vektlagt med nøyaktig samme score som IFIC. Til dette er å bemerke at kommisjonens formann, sorenskriver Frank Kjetil Olsen fra stortingets talerstol[20] presiserte at det var pris som var avgjørende for at de valgte nettopp Norconsult.
I ettertid kan jeg som andre dokumentere – fra dokumenter her tilegnet – lese oss til at dette helt åpenbart ikke var en korrekt avgjørelse, da nettopp kvaliteten var svært forskjellig i Norconsults disfavør. Tanken om at det kan ha vært andre motiver for å velge en lokal aktør helt uten erfaring, som derfor kan være lettere å styre, har streifet mine klienter.
Se overskrift C under.

Mens IFIC Forensics i sitt tilbud angir sine tidligere oppdrag med en referanseliste på mer enn 80-åtti skipsbranner som er undersøkt og rapportert, er antallet oppdrag av samme karakter på Norconsults (egen) referanseliste – O (NULL).

I CVer innhentet fra Kommisjonen om aktører i Norconsult: de personene hos Norconsult som skal delta i arbeidet, angis *ingen referanser til brann på skip, som om skip generelt.*
Det hevdes at i gruppen skal det også inkluderes eksterne spesialister med slik kompetanse. MEN det kan ut ifra rapporten, som andre steder en søker slike opplysninger og fakta, ikke ett sted leses slik at den angitte kompetanse er benyttet. Det er heller ikke angitt reise-kostnader for disse i overslag og oppgjør. Dette fakta kan ikke gjenfinnes i dokumenter – ei heller opplyses eller kommenteres i redegjørelsen gjort av kommisjonens leder, Sorenskriver Kjetil Olsen i Stortinget 1. juni 2017[21].

Stefan Anderson legger til grunn at de har studert en hel rekke lignende skipsbranner og også brannen på Scandinavian Star, altså lest rapporter, etc. Dette er selvsagt ikke kvalifiserende i forhold til de som faktisk har utredet og rapportert på skipsbranner tidligere, så at Norconsult og IFIC skal vektlegges likt i forhold til innhold og kvalitet, faller på sin egen urimelighet. Dette i seg selv diskvalifiserer Norconsult å påta seg oppdrag om det faglige. I forhold til – vurderinger mot IFIC - er det fullstendig meningsløst og er intet annet enn useriøst.

Av grunner en ikke er kjent med velger imidlertid Kommisjonen å vektlegge på en helt annen måte enn det som er åpenbart for enhver som setter seg inn i dokumenter og som enhver annen – som jeg påstår om meg selv: «kan saken».

[19] Til orientering så var det til iallfall min kunnskap ikke satt noe begrensing fra Stortinget om kostnader
[20] Den 1. juni 2017
[21] Fremføringen, som etterfølgende «diskusjon» ble online overført – nasjonal og internasjonal tv og radio – og kan enkelt fremskaffes for å lytte til opptak som er gjort

B – Grunnlaget

Innledningsvis – kort om bakgrunnen for Sintefs opprinnelige rapport fra 1990.

Det er ubestridt at mandatet som i 1990 ble gitt Schei utvalget – opprinnelig omtalt som «Granskningsutvalget», ledet av på den tid Høyesterettsdommer Tore Schei[22], senere Høyesterettsjustitiarius, var meget vidt, men ble begrenset – av «Schei-utvalget» - til den del av brannen(e) som pågikk inntil kapteinen forlot skipet, angitt til å være i en tidsramme på ca. 1,5 time.

Det har aldri fremkommet hvorfor dette merkverdige: at mandatet ble begrenset, som fremkommet i et referat fra møte 27 April 1990[23] - ble gjort. Rapporten (NOU 1991/1A) er tydelig på det dette granskningsutvalget - oppnevnt av Regjeringen i Norge[24] – *bevisst ble gitt et meget vidt mandat*[25]. Men Schei og hans granskningsutvalg valgte – for flere enn meg – fullstendig ubegripelig – selv å endre – altså sterkt innskrenke det av regjeringen gitte mandat til at: alt som foregikk på Scandinavian Star etter dette skulle altså *ikke* undersøkes[26].

Av grunner angitt, gjorde de sakkyndige da heller ikke undersøkelser ad. skadebildet der det hadde brent med en intensitet - og varighet - som på ingen måte kan forklares med forbrenning av tilgjengelig materiale.
Dette er ***et kjernepunkt*** som det vil vises til her nedenfor.

Når politiet, ihht ordre gitt av Riksadvokaten[27] - som grunnet stiftelsens arbeid og dokumentasjoner slik det var avslørt og offentliggjort - ble *beordret* til å åpne / gjenoppta tidligere nedlagt etterforskning - dog med begrensede tema i Juni 2014, ble samme sted Politimester Sjøvoll *beordret* at de samme sakkyndige fra 1990: Kjell Smidt-Pedersen og Øystein Jæger Meland skulle engasjeres på ny med mandat å utarbeide nye rapporter over brannforløpene.

Rapportene Smidt-Pedersen og Meland leverer til politiet[28] danner hovedgrunnlaget for politiets henleggelse 9. august 2016. Henleggelsen er påklaget av samtlige bistandsadvokater.

Jeg er bemyndiget til å meddele Dem at stiftelsens skipstekniske ekspert, senior surveyor Gisle Weddegjerde fra skipsklasse selskapet Lloyd's Register, i april i år lykkes å få arrangert, hva ble *et lengre, møte* med sakkyndige Øystein Jæger Meland. Der bekrefter den sakkyndige – så erkjennes fullt ut - når han får innsyn i det materialet som stiftelsen besitter (og politiet)

---

[22] Derfor omtales utvalget av menga som «Schei-utvalget»
[23] Et møte hvor gruppens eneste skipskyndige; Knud Skaareberg Eriksen, som i årene jan. 1990 – okt. 2003 var i stilling; «Chef maritime ulykker» i Sjøfartsstyrelsen i Danmark – ikke var deltakende
[24] Som kjent er det svært få *Stortingsoppnevnte* kommisjoner i Norge
[25] Nærmere omtale og redegjørelse er gjort i angitte NOU, side 13, pnkt «2.4 GRANSKNINGSUTVALGETS MANDAT M.V.»
[26] I samtaler (flere) jeg har gjennomført med Skaareberg Eriksen er han tydelig på om HR-domer Schei og andre: *«De kunne meget om jura, men de kunne intet om skibe»*
[27] Igjen – se Riksadvokatens allerede angitte brev av 27 juni 2014
[28] I angitt vedlegg til Kommisjonens rapport 1 juni 2017 inntatt på side 467 flg hhv s. 810 flg

at dette har han aldri kjent til eller sett før. Mæland er klar på at rapportens utfall nok vil bli annerledes om de hadde kjennskap til dette tidligere.

Sitat fra Meland etter møtet:

> *«Det var et interessant møte, særlig i forhold til at mye av informasjon var ny for meg, særlig knyttet til tidsrom før og etter hovedbrannen om bord».*

Weddegjerde og Meland avtaler å møtes igjen – i et oppfølgingsmøte der flere tekniske detaljer skal gjennomgås. Men - etter å ha samtalt med sin tidligere sakkyndig-kollega, Kjell Schmidt Pedersen - blir han formentlig instruert til ikke å delta i flere møter.
Det er uansett utarbeidet et møtereferat der det overstående blir ytterligere presisert, Meland er gitt muligheten til å kommentere det som ble sagt i møtet og han har ikke kommet med innvendinger mot referatet. Dette vil bli fremlagt for justisdepartementet (Kongen i statsråd), som f.t. har klagen over henleggelse til vurdering, behandling og skal gi en innstilling til Kongen. Før så gjøres er jeg lovet et møte med statssekretær Knut Morten Johannessen, mulig også med Statsråd Tor Mikkel Wara

Sitat fra Melands mail utveksling med Weddegjerde:

> «Etter å ha konferert med min kollega Kjell S Pedersen har jeg kommet frem til at det ikke vil være riktig av meg å engasjere meg videre i dette ved å delta på flere møter. Dette har selvsagt sin bakgrunn i det engasjementet jeg har hatt i saken fra den startet og frem til det siste. Håper du har forståelse for dette standpunktet».

C - Norconsult rapporten og dens innhold.

Det er av stiftelsen innhentet korrespondanse mellom Norconsult v/ansatt Stefan Anderson og Kommisjonen der det fremkommer at utgangspunktet og rapportinnholdet kan oppfattes som mer blir som et bestillingsverk å regne.
På tross av at Kommisjonen avslår forespørsel fra IFIC om 12 ukers rapporterings-tid, blir Norconsults rapport, som angitt over, altså først levert / er datert 22 mai 2017, altså 6 uker forsinket og altså en uke før kommisjonen skal levere sin rapport.

Rapporten og dens vedlegg til Stortinget er totalt sett meget stor og med erfaringsmessig kjent trykketid og distribusjon er det selvsagt en umulighet *annet enn at* Kommisjonen som gjennom hele sin rapport kun refererer til «Norconsult-rapporten» og ingen av de øvrige - må ha samkjørt dette arbeidet underveis.

Dette er selvsagt ikke en akseptabel metode for sakkyndig rapportering, der slutningene antas at «formentlig» er forskuttert god tid i forveien.

Gjennomgående refererer «Norconsult-rapporten» til steder hvor det blir vurdert at det har vært liten brann-belastning på steder der lugarer faktisk var brent til bart stål og mennesker kremert til støv.
Fakta er at Norconsult angir pågående branner der det ikke brant i det hele tatt og et brann-spredningsscenario som ikke bare strider mot fysiske lover, men også dokumenteres fra de som var til stede at det aldri skjedde.

Kommisjonen går faktisk et skritt lenger og angir dekk som er isolert med brannhemmende

Vermasolite A60 varmesperre som *«sannsynligvis brennbar underlagsmasse»*. Dette er fullstendig uten hold i kjent faktum og gjøres til tross for at det er spesifisert i Sintefs rapporter og angitt i NOU 1991/1A om skipets konstruksjons detaljer i «fire-division».

Feilene i rapporten er så mange, så mange svært graverende uriktig og direkte feil – om faktum såvel i vurderinger og konklusjoner i «sakkyndighetsarbeidet» - og så mange at det ikke er hensiktsmessig å liste disse her eller separat. Det tilbys.

En ser også det samme mønsteret i rapporten, som det fremkom i møtet Weddegjerde / den sakkyndige Meland, der det er tydelig at Stefan Anderson og hans team ikke har hatt tilnærmelsesvis tilstrekkelig grunnlag for sakens opplysning tilgjengelig for de forbeholdsløse konklusjoner som fremføres.
På denne måten blir feilene så gjennomgående at hele rapporten som sådan – de fremførte vurderinger og konklusjoner som fremførte konklusjoner - er feil.

En hertil også betviler kompetansen til Anderson og andre som angis å ha arbeidet med «Norconsult-rapporten». Som redegjort for og dokumentert innledningsvis er det fortsatt ikke noe om kompetanse i Norconsult på «brann og skip» firmaets hjemmesider.

IV Overlevende og etterlatte - tillit til politiet/etterforskningen

Enhver borger - «i et demokratisk samfunn» - formulering i Den Europeiske menneskerettighetserklæringen (EMK) - har krav på at konvensjonsbestemmelser som EMK artiklene 2, 6 som 8 ble respektert og etterlevet av myndighetene. Min faglige oppfatning er at så ikke er tilfelle i denne massedrapsaken. Tilliten til offentlige aktører – som politiet – er på lavmål. Som del av Kommisjons arbeid ble engasjert «Nasjonalt Kunnskapssenter om vold og traumatisk Stress» - NKVTS – som den 1 juni 2017 også presenterte sin rapport: «Scandinavian Star - Erfaringer og helse hos overlevende og etterlatte etter 26 år.».

Bilag 4: NKVTS rapport – sidene 1, 59 og siste.

Som det fremkommer på side 59: *«Jeg har tillit til den norske politi-etterforskningen av brannen på Scandinavian Star fra 1990-1991»* – er svarprosenten 7.3-sjukommatre.
Etter politiets henleggelse (9/8-16) og Kommisjonens rapport (1/6-17) – inkludert «Norconsult-rapporten» - er til min kunnskap tilliten lik 0-null.

Rapporten kan lastes ned fra www.NKVTS.no
Det er anbefalt lesning.

Som sentral del av forpliktelser for meg og ansvar for å gjøre mitt arbeid på aktsom korrekt måte - som ønsket og oppnevnt bistandsadvokat - er at enhver av klientene får svar på sine felles – som individuelle spørsmål. Det sentrale er hva skjedde og hvorfor – helst også hvem er den/de ansvarlige, det være seg stater, firma eller enkeltpersoner. For mine klienter som de øvrige etterlatte og overlevende er **sannheten** er viktig å fram. Det er fagpersoner som psykiatere og andre unisont enige om. Det er da også drivkraften i mitt arbeid som bistandsadvokat.

V Oppsummering

Ut fra det her angitte inviteres til et møte med en grundigere gjennomgang av dette grunnlaget.
Medlemmer av stiftelsen vil kunne stille på kort varsel.
Et slikt møte bør avholdes snarlig og helst før vårt møte med statssekretær og justisminister.
En er også i dialog, også skriftlig, med det Danske folketinget, Rettsutvalget, som ved sitt første møte over ferien skal ta stilling til et lignende møte, i det de også har saken på agenda der.

I slike møter vil alle detaljer i det som er fundamentalt feil bli dokumentert.

For ordens skyld: den siden april 1990 påståtte gjerningsmann, utpekt av Norsk politi i 1991, er som erkjent av politiet i 2014 – etter Stiftelsens kyndige og grundige arbeid, avsløringer og dokumentasjoner - ikke gjerningsmannen bak massedrapet på Scandinavian Star. Dette er bekreftet både av politi og kommisjonen, samt Stortinget. Brannene var påsatt, det er viktig å presisere og det er heller ikke omtvistet.

Altså de ansvarlige – personer og andre - er ikke stilt til ansvar pr i dag. Men de finnes. Det er min plikt som bistandsadvokat å gjøre arbeid slik at sannheten fremkommer. Det er overordnet viktig for overlevende og etterlatte. Det er psykiatere, psykologer som andre kyndige entydig enige om.

Jeg venter å høre fra Dem.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Klomsæt & Co AS

Sigurd J. Klomsæt
sk@klomsaet.no

Vedlegg : Som angitt – 4 stk

Bilag nr: 1

ADVOKATFIRMAET
KLOMSÆT & CO
AKSJESELSKAP

Sigurd J. Klomsæt - MNJ
Johannes W. Mæland – MNA

I kontorfellesskap:

Erling Mehus – MNJ

Administrasjon:
Lisbeth Freang Klomsæt

Scandinavian Star-kommisjonen
v/Stortinget
0026 Oslo

XVIII-2

Att; Leder, tingrettsdommer Frank Kjetil Olsen
frank.kjetil.olsen@domstol.no &
kristian.trygstad@scanstargransking.no

Oslo, 4. juni 2017
Ansvarlig advokat: Sigurd J. Klomsæt

AD: MASSEDRAPSSAKEN SCANDINAVIAN STAR
KOMMISJONENS BRUK AV STURLA OSEN OG REIDAR NILSEN SOM UTREDERE
KOMMISJONENS MANDAT – OFFENTLIGGJØRING 1 JUNI 2017
KOMMISJONENS ARBEID M.V.

I Innledning

Jeg viser til begjæring av 20 desember 2016 – med dokumentasjon for avsløringer gjort av Sturla Osen og Reidar Nilsen som utredere.
Kommisjonens brev av den 6. januar ble besvart av meg 29. januar. Senere er intet hørt eller mottatt i skrift.

Begge angitte var plassert sammen med Kommisjonens medlemmer på presse-konferansen 1 juni.

Innledningsvis bekjentgjøres at en var kjent med Kommisjonens konklusjoner før pressekonferansen, så vel fordi en pensjonert politimann fra brannavsnittet i Oslo hadde fortalt (og oppgav sin kilde) og fordi media bekjentgjorde - før Leder Olsen entret talerstolen.

II Kommisjonens Møte med meg – som Stiftelsen

Jeg har møtt leder Olsen og sekretariatsleder Trygstad den 22 februar 2016 – ikke nevnt, men angitt i rapporten side 145 – i note 216, da sammen med Flemming Thue Jensen.

Mitt andre (av 2) møte med samme – og en samlet Kommisjonen var tirsdag 22 juni 2016.

Jeg ber om å få hitsendt utskrift av notat/referat fra begge angitte møter.

II Kommisjonens Mandat

Kommisjonen ble utnevnt 3. desember 2015.
Mandatet er i det vesentligste[1]:

[1] Slik inntas fra Stortingets stortinget.no

«1. Kommisjonen skal vurdere om de faktiske forhold som det er blitt redegjort for under Stortingets tidligere behandling av brannen på Scandinavian Star (jf. bl.a. Innst. S. nr. 235 (1989–1990), St.meld. nr. 63 (1991–1992), jf. NOU 1991:1 a og b, samt Innst. S. nr. 108 (1992–1993)) gir et korrekt og fyllestgjørende bilde av saken.

Kommisjonen skal videre vurdere de offentlige myndigheters oppfølging av saken, herunder oppfølgingen av de anbefalinger som ble gitt i ovennevnte dokumenter, samt ivaretakelsen av overlevende og pårørende.»

I møtet 22 juni 2016 var jeg – ihht egen erindring og notat forberedt - i mitt innlegg tydelig på tema som:

- Svikt av norske myndigheter siden 7. april 1990
- Krenkelse EMK artk.2, (for Erik Mørk Andersen også artk. 6 2), 6 1 som 8 - siden april 1990 – og da fortsatt
- Feil: så som hvor skipet var – aldri aktuelt med «internasjonalt farvann» – men var i Svensk farvann – som jeg, så Gisle Weddegjerde dokumenterte i mars 2015
- Jeg mener bestemt at jeg redegjorde for også motarbeidelse av meg som ønsket bistandsadvokat – at det måtte gjøres en runde med lagmannsretten[2] som opphevet tingrettsdommer Anne Margrethe Lunds nektelse av meg – som også omtalt i mitt brev til Kommisjonen av den 29 januar i år.
- At dommer Lund som senere dommer Strømstad deretter har motarbeidet meg og mitt arbeid med, ubegrunnet, å holde tilbake ca. 450 000 NKR av beløp som i fakturaer (fra våren 2015) og timelister samt redegjørelser er dokumentert gjort av utført, relevant arbeid – at jeg (fikk medhold av Borgarting lagmannsrett i innsyn) var kjent med at annen bistandsadvokat var gitt vesentlig mer honorering – han med èn klient.
- At jeg har tilskrevet domstollederne i Oslo tingrett, Borgarting lagmannsrett og Høyesterett. Jeg mener også å erindre at jeg la frem kopi av mitt brev 22 des. 2015

Bilag I: Kopi av brev 22 des. 2016 til domstollederne

- Svik mot de overlevende og etterlatte – fra april 1990 – og frem til i dag. Jeg mener også å erindre at jeg la frem kopi av mitt brev 10 januar 2016 til NKVTS

Bilag II: Kopi av mitt brev 10 januar 2016 til NKTVS

Bilag III: Mailutveksling 26/27 januar 2016 med NKTVS

Jeg oppfattet at vi – med en samlet Kommisjon - som var i møtet: Stiftelsen med Arne Steen, Gisle Weddegjerde, Terje Bergsvåg (flere?) og jeg ville bli innkalt til egne møter for å utdype og dokumentere.

Det er aldri gjort. Hvorfor?

Etter pressekonferansen på Stortinget var det samling på «Håndverkeren». Der ble utdelt

[2] Borgarting lagmannsrett – kjennelse 19. januar 2015 - sak 14-205534SAK-BORG/04

rapport: *«Erfaringer og helse hos overlevende og etterlatte etter 26 år»* - og der ble noe og overfladisk redegjort for innholdet, av to av forfatterne; Siri Thoresen og Ines Blix.

Selv har jeg tatt, årsskiftet 2015/2016, og hatt kontakt med professor Ask Elklit, Universitetet i Århus (siden 2016 i Odense) – og fra han fått innhentet de mange rapporter og artikler han som andre i Danmark har skrevet [3] samt professor Weisæth og professor Dyregrov, Bergen som jeg har samtalt med på eget kontor, mange samtaler pr telefon og mailet med.

Ihht det opplyste har Kommisjonen først i «juni 2016» kontaktet disse. Er det korrekt?

Når jeg leser Kommisjonens rapport – så langt konsentrert om del III – «Brann og brannforløpet» - undres jeg ad. språkbruken: var det èn eller flere branner? Er brann på skipet et «uhell» som gir «ulykke» – eller er det påsatt brann, eller *påsatte branner* - som gir «ulykke» eller massedrap?
Jeg minner om henleggelsen, påtegningen gjort av da Politiinspektør Bjønnes 17/1-1991.

Når jeg leser Kommisjonens rapport – altså så langt konsentrert om del III – «Brann og brannforløpet» - undres jeg over hva kan oppfattes som selektivitet i argumentasjon og dokumentasjon. Det angis avhør – «samtaler» - med personer som støtter Kommisjonens vurdering og konklusjoner. I liten grad gjengis de mange som har motsatt oppfatning. Som Firesafe, som Gisle Weddegjerde. Man endog søker å svekke troverdigheten med å sverte, som brannmester Ingvar Brynfors.[4] Hvilken saklighet begrunner slike beskyldninger?[5] Jeg møtte Brynfors – som Agne Knutson – første gang, her i Storgt 10b, i nov. 2014 – og har møtt de begge flere ganger senere. Jeg har også møtt andre av deres kolleger i brann/redning og politi. De er alle samstemte – skjønt meg bekjent har de andre aldri møtt Bergsvåg, Winterseth eller Weddegjerde.
Ihht min erindring var Brynfors som andre som var først på da passasjerskip i brann aldri avhørt – frem til jeg så begjærte.
Det samme gjelder norske brannfolk som Thor Kristiansen og andre, som ikke nevnes.

Det nevnes ikke med ord mitt brev 20 desember 2016 til Dem om Sturla Osen og Reidar Nielsen, og vår deretter korrespondanse. Ei heller i vedleggliste.

Det nevnes ikke med ett ord at Flemming Thue Jensen ble avhørt i København byrett 15 mars 2016 – og at bistandsadvokatene ble nektet å stille spørsmål – og at Thue Jensen selv er klar på at de relevante spørsmål ikke ble stillet. Som Lars Halskov i «Politiken» påfølgende dag: «Anklager forsøgte at så tvivl om inspektørs udsagn».

Det nevnes ikke med et ord at Knud Skaareberg Eriksen, altså avhørt av norsk og dansk politi 15 mars 2015 – hvis posisjon[6] og kompetanse som skal være godt kjent – hva han er tydelig på om *hva han så og sa til hvem i 1990, som hvorfor Schei-rapporten er blottet for hans faglige underbygde kritiske merknader.*

[3] Slik som er angitt i litteraturlisten,
[4] Pnkt 17 – teorier om sabotasje: 17. 1, 2 avsnitt: *«hva han har blitt fortalt i ettertid».*
[5] Som er som ekko av politiet i henleggelsen 9. august 2016
[6] Tidligere – og i 1990 og senere: «sjef for danske Søfartstyrelsens opklaringsenhed» - medlem av «Schei-kommisjonen»

Det nevnes ikke med ett ord min anmeldelse 6 sept. 2016 til Spesialenheten – ad. selektiv gjengivelse i skrift av avhør gjort av Skaareberg Eriksen[7].

Bilag IV: Anmeldelse av 6 sept. 2016 til Spesialenheten - m/angitte bilag

For meg fremstår Kommisjonen – som jeg har oppfatning om politiets arbeid (senest i klage til Riksadvokaten av 2 juni d.å.) at det bedrives «cherry picking». Personer som ikke er avhørt av politiet er avhørt av Kommisjonen, flere nylig – og gjengis, hva oppfattes kun deler av, da nødvendigvis *selektivt* av samtalene. Hvor er innsynsmulighet- og kontradiksjonsmulighet? Vil disse avhør – «samtaler» - bli gjort tilgjengelige for bistandsadvokater – som andre?

Jeg har også synspunkt på; som gjengitt avhør av Hugo Larsen 19 mai 2016. Jeg var med han – og jeg reagerte på avhørers kunnskapsløshet og lite interesse for sakens opplysning. Med så sentral betydning Kommisjonen tillegger Larsen om innholdet av diesel m.v. på skipets tanker 7 april 1990 – hvorfor er han ikke avhørt av Kommisjonen? Han møter gjerne.

Da jeg også erfarte det med Skaareberg Eriksen og andre innhentet jeg samtlige lyd/bilde eller kun lydavhør fra Oslo-politiet.

Jeg opplever at det er en slik bestemt og samme teknikk benyttet i saken, fra 2014 – som er illustrerende og godt dokumentert i min anmeldelse til Spesialenheten ad. avhør Skaareberg Eriksen.

III Sakkyndighet

Kommisjon bygger sine oppfatninger og konklusjoner (på «Trøndermiljøet[8]» og) på «Norconsult».
I søk på firmaets hjemmeside: www.nordconsult (se. «FINN kompetanse eller kontor» – på hhv «skip» – så søk «skip og brann» – kommer oppfølgende svar opp:

- «Ingen treff for skip i Kompetanse og kontorer»
- «Ingen treff for skip og brann i Kompetanse og kontorer»[9]

For å gjengi Kommisjonen (som lederen i Stortinget) – s. 134;

> *«Brann i skip har et forløp som normalt er annerledes enn brann i bygning. Dette gjelder spesielt varmetransport og brannspredning...»*

En av de som var i Stortingssalen, lyttet og stilte spørsmål, Ole Arnt Westberg, svigerfar av Jan Harsem, altså han mistet datter og barnebarn, opplyser at han er sivilingeniør, med 30 års tilsetting i Norconsult. Han opplyser etter pressekonferansen at firmaet han har jobbet i så mange år for som ***sivilingeniør***, har ingen kompetanse på skip og skipsbrann m.v.

[7] En teknikk som er gjennomgående av Oslo politiet i saken.
[8] Altså de opprinnelige sakkyndige i 1990 – som Riksadvokaten beordret i brev 27/6-14 igjen skulle oppnevnes som sakkyndige.
[9] Slikt søk gjort av meg i dag, 04.06.2017 – 1. dag pinse 2017

La meg få meddele. Vi ble bekymret når vi ble kjent med hvem som var valgt av Kommisjonen. Stefan Andersson[10], som de øvrige personer som angis, vedlegg 1 side 866 - er ikke oppført som kontakt/fagperson når søkes på Norconsult og «Brann». Søkes samme sted – se over på «skip» kommer opp intet.

Det er ingen CV eller referanser angitt i materialet utlevert 1 juni. 2017.

Jeg ber hertil sendt CV, referanser og andre opplysninger om de personer – de firma – som er benyttet av Kommisjonen[11].

Kommisjonen er uenig i rapporten fra Firesafe – men slutter seg til Norconsult – som på de sentrale punker er som tidligere påstått, slik omtalt av Kommisjonsleder Olsen på Stortinget som: «Trøndermiljøet» - om varmeoverføring som årsak til nye (videre?) branner.

- Hvor er drøftelsen av mulighet for at *selv om «glohett stål» som skal antenne - at det var brennbart materiale i den nære område – som ellers på skipet? – som gav mulighet for de mange* (eller påstås èn sammenhengende?) *branner, spredning, særdeles intense hete, tidsvarighet – som angis til 38-trettiåttetimer – selv om betydelig slukkeinnsats fra trenet, særlig kvalifisert personell.*
- Jeg viser til skipets klasse og brannsikkerhetskrav som en mener var oppfylt.
- Jeg minner om forsøk gjort som at påsatt brann i korridorer *selvslukket* etter maks. 12 minutter – osv av kjente opplysninger – men som jeg ikke kan erindre ble omtalt i Stortinget til offentligheten – ei heller kan jeg finne/lese meg til i rapporten og bilag gjengitt eller drøftet av Kommisjonen.

Firesafe sin oppgave var å faglig sammenfatte og kvalitetssikre det de samme personer, da i Stiftelsen, gjennom disse årene har hevdet innen brann.
Stiftelsen har også skipsteknisk kompetanse, hvilket Norconsult ikke har

Flere vesentlige forhold nevnes her om Norconsult sin rapport:

- Tar ikke hensyn til kremeringen av omkomne
- Evaluerer ikke gassflaskene som ble funnet ombord
- Fremmer konklusjon blant annet om at det er lite sannsynlig at brannen i 300 korridoren (brann 3) ble en stor og fullt utviklet brann.
- Dersom ventilasjonsanlegget hadde vært brannsikret så ville man unngått røykspredning til lugarene og dermed ha begrenset tap av liv.
- At brannvesenet sliter med å få kontroll på brannen på dekk 6 (Main) når skipet ankommer Lysekil
- At det var naturlig at man måtte ta pauser i slokkingen slik at vann kunne dreneres ut pga stabilitet. De har med andre ord bla. ikke forstått at det er *flere* pumper.
- De viser til sin erfaring for å konkludere med at det ikke var noe unormalt eller mistenkelig med brannen – hvilken erfaring?
- Basert på skadebildet, så mener de at brann 3 godt kan ha vært en mindre brann.

[10] Søk på nett gir ingen opplysninger om kompetanse på skip. Eller skip og brann.
[11] Til orientering; jeg har til mine kontakter i UK sendt anmodning om opplysninger om personer angitt tilknyttet «University of Greenwich». Mitt søk gir ingen sakkyndighet på skip og brann – som kan være å tillegge sakkyndighet som i denne sak

- Hevder at brannsspredning kan ha skjedd fra dekk 6 (Main) og ned til 800 seksjonen – eller via hospitalseksjonen – altså på tvers av flere brannskiller med brann-klasse B30 og A60.

Rapporten oppfattes å være, i det alt vesentlige, basert på synsing og udokumenterte påstander underbygget med påstått – men ikke dokumentert: «erfaring».

Det er ikke tatt hensyn til vesentlige avhør og tilhørende tidslinje – og der fremgår ganske tydelig at Norconsult ikke har forstått bildet.

Stiftelsens medlemmer har jobbet med dette i svært mange år, har spesialistkompetanse som man ikke engang har brydd seg med å innhente uttalelser fra.
Firesafe har ikke fått noen spørsmål til den rapporten de utarbeidet.
Ville det ikke være naturlig å konfrontere disse med spørsmål dersom alt disse hevder er så feil?

Firesafe har spesialkompetanse bla. på brannisolasjon av stål. Isolasjon av stål i byggverk og på skip er nærmest identisk i virkemåte. Å hevde at varmen kan spre seg i èn retning slik Kommisjonen støtter seg til Norconsult m.fl. – som påstår uten å spre seg tilsvarende i andre retninger er – hva flere fagpersoner til meg uttrykker: er *kunnskapsløst.*

De som kjenner saken og er fagpersoner er rystet både over de åpenbare manglene i Norconsult sin rapport, men også det at Kommisjonen ikke har evnet å stille noen kritiske spørsmål til de åpenbare svakhetene den har. Blant annet påstanden under presentasjonen om at årsaken til at brannvesenet brukte kiler under dørene var for å ventilere ut varmet er jo oppsiktsvekkende. «Alle» vet at grunnen er at de skulle trekke igjennom slanger og at disse blir klemt i døren hvis denne er ikke er holdt åpen. Når da klosser allikevel, og tross opplysninger om hvorfor de var der og advarsler var gitt, ble fjernet var det *sabotasje*. En annen er påstanden at svi-merkene skyltes «rustvann», ikke varme. Innenfor er trapperommet som både brann 2 og 3 brukte som «skorstein». Slike åpenbare forhold preger rapporten.

Hvis noen – hvem har kvalitetssikret rapporten som Kommisjonen støtter seg til?

Jeg ber også om Deres hjelp til å finne i kommisjonens rapport – om er gjengitt eller drøftet:

- **Domstolenes håndtering av de overlevende og etterlatte**

Som jeg var i møtet 22/6-16 og er tydelig på er dette en helt sentral del av mandatet.

I deres arbeid, vurdering og konklusjoner om brannen – er det oppfatningen at saken er «en ulykke»? eller: èn eller flere påsatte branner?

I deres arbeid, vurdering og konklusjoner om katastrofen brannen – hvor finner jeg vurdering og faglig drøftelse av hva som kan ha brent – så lenge og så intenst - at mange kropper var forvandlet til støv[12]?

[12] Jeg er godt kjent med kremering - kontrollert - varme, varighet og hva som deretter må gjøres før overføring til urne og da konsistens og vekt

Jeg forventer å høre fra Dem.

Med Vennlig Hilsen
Advokatfirmaet Klomsæt & Co As

Sigurd J. Klomsæt
sk@klomsaet.no

Vedlegg: Som angitt

Kopi:

1. Stortingets Presidentskap
2. Terje Bergsvåg, Gisle Weddegjerde, Kjell Ola Dahl, Lars Halskov m.fl. – til alle pr. mail
3. Den koordinerende bistandsadvokat, advokat Espen Komnæs
4. Advokat Erling Hansen
5. Klienter

Bilag nr: 2

MORDBRANNEN SCANDINAVIAN STAR

Sluttkommentar til den stortingsoppnevnte kommisjonens rapport

Fra Ole Arnt Westberg - Pårørende

Denne kommentaren gjelder bare DEL III – Brann og brannforløp i Kommisjonens rapport

Kommisjonens brannkompetanse og innhenting av slik kompetanse

Jeg så meget positivt på at Kommisjonen skulle innhente brannkompetanse fra et firma som hittil ikke hadde vært involvert i saken. Valget sto mellom Norconsult og IFIC. I følge kommisjonen ble Norconsult valgt fordi kompetansen var sammenliknbar og Norconsult hadde lavere pris. Dette var en gal beslutning med kanskje avgjørende konsekvenser for Kommisjonens rapport. Det er et faktum at Norconsult, i motsetning til IFIC, ikke har kompetanse innen skipsbranner. Heller ikke de to utenlandske ekspertene, som Norconsult tok med i sin prosjektgruppe, kan ikke vise til brannkompetanse på sine CV-er. Dette er lett etterprøvbart da referanser og CV-er for Norconsult er tilgjengelige. Kommisjonens medlemmer har, samlet sett, nærmest ingen relevant brannkompetanse.

Kommisjonens tunnelsyn

Når en leser Kommisjonens rapport om Brann og Brannforløp, er den gjennomsyret av følgende:

- Alt som fremkommer i rapporten til Smidt-Pedersen og Meland beskrives som sannheter. Ingen motforestillinger er å finne i Kommisjonens rapport.
- Det har åpenbart vært en hovedoppgave å fremskaffe alle tenkelige argumenter mot Firesafe og det Firesafe påstår. Argumenter som støtter Firesafe i noen av deres antagelser finnes ikke i deres rapport.
- Kommisjonen er åpenbart klar over av deres valg av Norconsult ville bli kritisert fra faglig hold. Det er vel antagelig grunnen til at det gjennom hele denne delen av rapporten refereres til Norconsults argumenter som sanne uten motforestillinger.

Firesafe rapport (Stiftelsen)

Firesafe har benyttet ordbruk og uttalelser som er lite egnet i en teknisk rapport. Udokumenterte fraser som «fullstendig uegnet til å underbygge noe som helst», er det flere av.
Firesafe har ikke hatt anledning til å kommentere/motsi Norconsult, Smidt-Pedersen eller Kommisjonen på de punkter hvor Firesafe har fått en til dels meget sterk negativ kritikk.

Norconsult rapport

Leseren av Norconsult rapport får det klare inntrykk at hovedmålsetting har vært å gjøre rapporten til Firesafe (engasjert av Stiftelsen) lite troverdig. All argumentasjon i deres rapport har som utgangspunkt uttalelser som Firesafe har kommet med. Vi opplever også at Kommisjonen tar for god fisk alt Norconsult fremlegger. Vi har ikke oppdaget ett sted hvor Kommisjonen synes å være noe tvilende til det Norconsult skriver. Videre støtter Norconsult fullstendig det Smith-Pedersen og Meland har konkludert med. Ikke overraskende.
Norconsult konkluderer med at alle branner, bortsett fra Brann 1 og 2 har oppstått på grunn av brannspredning. Jeg mener at det ikke er grunnlag for å hevde at dette er 100% er sikkert. Det ligger for stor usikkerhet i begrunnelsene som er avgitt for at brannspredning avgir høye nok temperaturer for antennelser. Alle parter er enige om at brann 1 og brann 2 er påsatte.

Feil beskrivelse av overtent og ventilasjonskontrollert brann
På side 107 i kommisjonens rapport har de forvekslet disse to begrepene hvilket viser unøyaktigheter i dere rapport.
Norconsult og kommisjonen legger til grunn at brannvarigheten er lang på grunn av redusert tilgang på luft. Dvs. at brannene er ventilasjonskontrollerte.
I en ventilasjonsstyrt brann er det tilstrekkelig tilgang på brensel og høy nok temperatur. Tilgangen på luft er bestemmende for brannens utvikling. I en brenselsstyrt brann er det nok forbrenningsluft. Brenselets egenskaper og mengden er bestemmende for brannens utvikling.

Kommisjonens «Sannhetsvitner»
På side 115 gjengir Kommisjonen uttalelser fra brannfolk som var ombord under brannene.

Branningeniør Olle Wennstrøms konklusjon: «*Entligt min oppfatning kann alle brannspredninger om bord førklaras*». Har Wennstrøms nok kompetanse til å kunne bli trodd på en slik forklaring?

Brannformann Jon-Olof Sandstrøm: Han slo øksen gjennom en gipsvegg og fant rødglødende stål. Det må bety at også det ytre skrog må ha blitt sterkt oppvarmet og åpenbart mistet mye av sin energi til luft/vann. Dette er ikke verifisert av noen sakkyndige i Kommisjons rapport.

Brannmann Leif Andrens tyder på at det har vært mye oksygen tilgjengelig overalt i skipet. Altså ikke så mye av ventilasjonskontrollerte branner som Norconsult påstår.

Branningeniør Anders Johanson: «*Kl. 16-17 på lørdagen hadde skipet brent i 14-15 timer. Da var hele skrogkonstruksjonen oppvarmet*». Hvorfor var det ikke tegn til at det hadde vært varmt på deck 5 ved svømmebassenget, der min datter Christine ble funnet?

Vitneutsagnene viser hovedsakelig at de uttaler sine standpunkter om teori og brann og beskriver ikke så mye sine vitnemål.

Varmeledning i stål
Smith Pedersen og Meland har i sin rapport redegjort for energibalanse og varmeledning i stål. Jeg mener at deres konklusjoner ikke er overbevisende og de kan være beheftet med feil. Temperaturen i stålet der brannene 3 til 6 starter må være godt over flammepunktet for at materialet som skal brenne starter avgassing og brann. Det snakkes om branner som oppstår mange timer etter brann nr. 2. Det er ikke stadfestet i deres konklusjon hvor mye av varmeenergien som føres over til luft og vann som har meget stor varmeledningsevne. Det er heller ikke stadfestet hvilken fullstendighet de ulike brannene har hatt. Konklusjonene bygger mye på antagelser og det er ikke godt nok. Jeg ønsket meg en sakkyndig vurdering av Smidt-Pedersen og Melands rapport. Norconsult, som ble valgt, har enda mindre kompetanse enn Smith-Pedersen og Meland. Derfor er valget av Norconsult fullstendig uakseptabelt.

Side 114, nest siste avsnitt, kan det stilles spørsmål om hvor mye av energien som ledes ut til luft og vann på skrogets utside. Ved en langvarig brann må, på tross av isolasjonen, mye av det ytre stålet ble voldsomt oppvarmet samtidig som det avkjøles av luft og vann. Vann har en stor varmeledning som har en stor avkjølingsevne.

Tvilsomt om brannen kan ha hoppet over hospitalseksjonen (Seksjon 800)
Av bildene som Kommisjonen viser, tatt av Dantest, er det 6 bilder som viser områder i Hospitalseksjonen (sidene 123, 124, 127, 128,, 129 og 130). Disse bildene viser at det ikke har vært noen intens brann her, slik Kommisjonen påstår. Det er derfor slik Firesafe påstår: Det ikke naturlig at brannen hopper over Hospitalseksjonen. Det er heller ikke riktig, som Norconsult påstår, at «*selve*

hospitalseksjonen faktisk har betydelig brann og røykskader» Uansett, bildene tyder ikke på at det har vært stor varmeutvikling i området.

Brannenes varighet.

Som Kommisjonen riktig skriver i sin rapport er brannenergien og branneffekten bestemmende for varigheten av brannene. Kommisjonen gjør et poeng av at brannenes varighet er lang fordi de er ventilasjonsstyrte. Faktum er at det råder stor usikkerhet om hvor stor lufttilgangen har vært under hele brannprosessen. Mye tyder på stor lufttilgang fordi

- branndører har stått åpne,
- brannmannskapene har knust vinduer og åpnet dører,
- vind og trekk under slepet,
- ytre påvirkning av vind,
- akter rampen har stått åpen.

Jeg mener at mye tyder på at brannene har vært mer brenselsstyrte enn ventilasjonsstyrte, i motsetning til det Kommisjonen hevder. Dersom jeg skulle ha rett på dette punkt, har branneffekten vært så høy at brannenergien i inventaret må ha tatt slutt før brannen ble erklært for slukket. Usikkerheten som her råder står i kontrast til Kommisjonens bastante teorier.

Måtte slokkeinnsatsen stoppe ved lensing av båten?

På side 133 skriver Kommisjonen at det ble vekslet mellom brannslokking og lensing. Jeg stiller meg tvilende til opplysningene fra maskinsjef Steinhauser om at slokking og lensing ikke kunne foregå samtidige. Kommisjonen har ikke gått inn på denne saken i sin rapport. Hvorfor ikke?

Min branntekniske kompetanse begrenser seg til eksplosjoner og branner i kraftanlegg hvor jeg har 30 års erfaring fra 140 prosjekter i 10 land. Mitt fagfelt dekker oljebranner. Jeg har ingen kompetanse innen skipsbranner.

Ole Arnt Westberg

25. oktober 2017

Sigurd Klomsæt

Fra: Ole A. Westberg <oaw@oaw.no>
Sendt: 15. februar 2018 16:41
Til: Sigurd Klomsæt
Kopi: Komnæs Espen (espen.komnaes@sverdruplaw.no)
Emne: Min kommentar til Kommisjonens rapport
Vedlegg: Kommentarer.docx

Jeg hadde idag møte hos advokat Espen Komnes og vi ble enige om at jeg skulle sende deg mine kommentarer til Kommisjonens rapport Del III.
Rapporten er undertegnet av meg som pårørende og ikke som medlem av Støttegruppen Scandinavian Star.

Du står fritt til å anvende rapporten bortsett fra å vise den til media.
Jeg har nå avsluttet mitt engasjement med Scandinavian Star etter 28 års innsats for saken.
Belastningen har vært stor og derfor ønsker jeg ikke lenger å delta i den offentlige debatt om Scandinavian Star eller stille til intervjuer.

Kommentaren er vedlagt.

Mvh

Ole Arnt Westberg

Sivilingeniør Ole A. Westberg AS
Rådgiver for kraftindustrien
Fagerliveien 32
N-3638 Sollihøgda
www.oaw.no
Phone +47 97700490

Bilag nr: 3

Sigurd Klomsæt

Fra: Ole A. Westberg <oaw@oaw.no>
Sendt: 3. april 2018 13:33
Til: kontroll-konstitusjon@stortinget.no; Høyre Harberg Svein (svein.harberg@stortinget.no); Høyre Mathisen Bente Stein (bente-stein.mathisen@stortinget.no); AP Andersen Dag Terje (dag-terje.andersen@stortinget.no); AP Hansen Eva Kristin (eva-kristin.hansen@stortinget.no); AP Rommetveit Magne (magne.rommetveit@stortinget.no); SP Bjørke Nils (nils.t.bjorke@stortinget.no); SV Fylkesnes Torgeir-Knag (Torgeir-Knag.Fylkesnes@stortinget.no); KrF Grøvan Hans Fredrik (Hans-Fredrik.Grovan@stortinget.no); FrP Keshvari Mazyar (mazyar.keshvari@stortinget.no); FrP Leirstein Ulf (ulf.leirstein@stortinget.no)
Kopi: Komnæs Espen (espen.komnaes@sverdruplaw.no); Arbeiderpartiet Jan Bøhler (jan.bohler@stortinget.no); Scanstar Erling Hansen (eh@advokaterlinghansen.no)
Emne: Scandinavian Star - Granskningskommisjonens rapport og Stortingets behandling av rapporten

Til medlemmene av Kontroll og konstitusjonskomiteen på Stortinget.

Undertegnede er pårørende etter mordbrannen på Scandinavian Star.
Saken er fortsatt uoppklart.
Politiet ga opp etterforskningen av mordbrannen, tidenes største forbrytelse når det gjelder antall drepte.
Jeg vet fortsatt ikke hvem som drepte min datter Christine og hennes ufødte sønn.

Stortingsdebatten den 22. mars var en trist dag for oss pårørende.
Med unntak av Jan Bøhler, hadde ingen av talerne og resten av Kontroll og konstitusjonskomiteen åpenbart fått med seg den kritikk vi pårørende har påvist av feil og svakheter i Granskningskommisjonens rapport.
Alle innleggene var fulle av forståelse for oss pårørende og fulle av lovord til Granskningskommisjonen «som hadde gjort en så bra jobb». Dette var nærmest provoserende.
For alle som har satt seg tilstrekkelig inn i saken og rapporten må forstå at Granskningskommisjonen har gjort en elendig jobb jeg som pårørende gjerne skulle vært spart for.

Kommisjonens rapport ble fremlagt i Stortinget den 1. juni 2017.
De av dere som var tilstede i Stortinget denne dagen fikk oppleve mitt og alle andre innlegg der.
Kommisjonen ble møtt med sterk kritikk etter at de hadde presentert sin rapport.

Jan Bøhler eneste unntak
Jan Bøhler har som eneste Stortingsrepresentant åpenbart satt seg tilstrekkelig inn i saken og alle manglene og feilene i Kommisjonens rapport.
Hans følelsesladde innlegg i debatten den 22. mars var eneste lyspunkt for oss pårørende som fulgte med i talene.

Ingen tvil om at brannen var påsatt
Brann nr. 1 og 2 var påsatt. Hverken politi, granskere eller Kommisjonen påstår noe annet.
Når det gjelder de etterfølgende branner, har Kommisjonen, uten skips-brannteknisk kompetanse, konkludert med at disse brannene ikke var påsatt.
Det kan være at Kommisjonen har rett, men usikkerheten rundt dette ligger der fortsatt fordi politiet ikke gjorde seg ferdig med etterforskningen. Politiet lot være å innhente kompetanse innen skipsbranner.
Konklusjonen til Kommisjonen er, som kjent, at stålet i skipet har vært så varmt at ubrent materiale har tatt fyr og startet de etterfølgende brannene 3, 4, 5 og 6 mange timer etter anstiftelsen.
Da kan man stille seg følgende spørsmål:

- Min datter ble funnet akter i området hvor de fleste omkom. Hun hadde ingen brannskader. Hvordan kunne det skje når stålet i hele skipet hadde vært «rødglødende», ifølge Kommisjonen?
- I Hospitalseksjonen, som lå mellom «krematoriet» og broen, viser bildene at det meste ikke var brent. Hvordan forklares det?

Brannstiftelsen og mangelen på etterforskning (utilstrekkelig etterforskning) er så å si ikke behandlet i Kommisjonens rapport!!
Ingen sabotasje var konklusjonen. Men hva med de påsatte brannene 1 og 2 som drepte 159 mennesker?

Kommisjonens tunnelsyn

Når en leser Kommisjonens rapport om Brann og Brannforløp, er hovedbudskapet følgende:

- Alt som fremkommer i rapporten til Smidt-Pedersen og Meland beskrives som sannheter. Ingen motforestillinger er å finne i Kommisjonens rapport.
- Det har åpenbart vært en hovedoppgave for Kommisjonen å fremskaffe alle tenkelige argumenter mot Firesafe og det Firesafe påstår. Argumenter som støtter Firesafe i noen av deres antagelser finnes ikke i deres rapport.
- Kommisjonen er åpenbart klar over av deres valg av Norconsult ville bli kritisert fra faglig hold. Det er vel antagelig grunnen til at det gjennom hele denne delen av rapporten refereres til Norconsults argumenter som sanne uten motforestillinger.

Kommisjonens brannkompetanse og innhenting av slik kompetanse

Jeg så meget positivt på at Kommisjonen skulle innhente brannkompetanse fra et firma som hittil ikke hadde vært involvert i saken. Valget sto mellom Norconsult og IFIC. I følge kommisjonen ble Norconsult valgt fordi kompetansen var sammenliknbar og **Norconsult hadde lavere pris**. Dette var en gal beslutning med avgjørende konsekvenser for Kommisjonens rapport. Det er et faktum at Norconsult, i motsetning til IFIC, **ikke har kompetanse innen skipsbranner**. Heller ikke de to utenlandske ekspertene, som Norconsult tok med i sin prosjektgruppe, kan ikke vise til brannkompetanse på sine CV-er. Dette er lett etterprøvbart da referanser og CV-er for Norconsult er tilgjengelige. Kommisjonens medlemmer har, samlet sett, heller ingen relevant brannkompetanse.
Flere pårørende har hatt kontakt med IFIC. Dersom de hadde fått oppdraget istedenfor Norconsult, vill det vært meget viktig for de pårørende, uansett hva IFIC hadde kommet frem til.

Til opplysning: Min branntekniske kompetanse begrenser seg til eksplosjoner og branner i kraftanlegg hvor jeg har 40 års erfaring med 140 prosjekter.
Mitt fagfelt dekker oljebranner. Jeg har ingen spisskompetanse innen skipsbranner.

Grunnen til at jeg sender dette innlegget er at en journalføring vil etterlate nødvendig tilleggsdokumentasjon til saken.

Med vennlig hilsen

Ole A. Westberg

Fagerliveien 32
N-3538 Sollihøgda
www.oaw.no
Phone +47 97700490

Bilag nr: V

Sigurd Klomsæt

Fra: Bjørkmann Hege Njå <Hege.Nja.Bjorkmann@norconsult.com>
Sendt: 23. juli 2018 09:06
Til: Sigurd Klomsæt
Emne: Norconsult

Til Sigurd J. Klomsæt
Viser til brev datert 19. juli 2018 til Norconsult.
Vi kommer tilbake i august.
Mvh Hege Njå Bjørkmann

Hege Njå Bjørkmann
Leder marked og kommunikasjon
hege.nja.bjorkmann@norconsult.com

Norconsult AS, Postboks 626, NO-1303 Sandvika
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Tel: +47 67 57 10 00 | www.norconsult.no

CONFIDENTIALITY AND DISCLAIMER NOTICE: This message is for the sole use of the intended recipients and may contain confidential information. If you are not an intended recipient, you are requested to notify the sender by reply e-mail and destroy all copies of the original message. Any unauthorized review, use, disclosure or distribution is prohibited. While the sender has taken reasonable precautions to minimize the risk of viruses, we cannot warrant the absence of, or accept liability for, any such viruses in this message or any attachment.

Bilag nr. VI

ADVOKATFIRMAET
KLOMSÆT & CO
AKSJESELSKAP

K&Co
Sigurd J. Klomsæt - MNJ
Johannes W. Mæland – MNA

I kontorfellesskap:

Erling Mehus – MNJ

Administrasjon:
Usbeth Freang Klomsæt

SCANNET

MAIL

Norconsult as
Vestfjordgaten 4,
1338 Sandvika

fimapost@norconsult.com

Att. Konsernsjef Per Kristian Jacobsen

III

Oslo, 17. september 2018
Ansvarlig advokat: Sigurd J. Klomsæt

AD: MASSEDRAPSSAKEN SCANDINAVIAN STAR
Stortingets Kommisjon – Alvorlige feil i Rapport levert av Norconsult

I Innledning

Jeg viser til brev av 19 juli d.å. m/angitte vedlegg.
Vi mottok senere en mail og forventet at angitt – respons i løpet av august - ville bli etterkommet.
Så er ikke skjedd.

II Norconsult – oppdrag i massedrapsaken

Hvis det er slik å forstå at Norconsult ikke vil kommentere mitt brev og de angitte vedlegg varsles at det vil bli gjort henvendelser med fremleggelse av brevet av 17 juli og annen dokumentasjon for politiet i Norge og andre land, samt i Stortinget, Folketinget og Riksdagen. Til orientering er jeg invitert og møter i og for Retsudvalget i det Danske Folketinget den 11 oktober.

Det formodes kjent at - basert på boken «Brannen» av Lars Halskov[1] – det er i noen tid allerede er i arbeid[2] en omfattende dokumentarserie som vises i ulike land i 2020 (som del av minnemarkeringen – 30 år etter katastrofen) – på kanalene NRK1, DR1 og SVTV1 – i den beste sendetid. Det er opplyst det også vil bli laget en versjon for verdensmarkedet. Norconsults rapport – og innsigelser som er kjent for dem i mitt brev av 17 juli m.v. - må påregnes at vil bli sentral i den dokumentaren.

Med personer i Stiftelsen[3] møter jeg gjerne til en konferanse for ytterligere å supplere mitt brev og fremlegge dokumentasjoner.

Jeg hører gjerne fra Dem.

[1] Gyldendal, okt. 2015 – «Brannen – Gåten Scandinavian Star» - ISBN 978-82-05-46925-9
[2] Gisle Weddegjerde og jeg var første gang i København i så ærend i mai 2017, samtaler med produsent m.fl.
[3] http://stiftelsenscandinavianstar.no/

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Klomsæt & Co AS

Sigurd J. Klomsæt
[redacted]klomsaet.no

Bilag nr: VII

MAIL

Norconsult

MOTTATT
21 SEPT. 2018
ADVOKATFIRMAET
KLOMSÆT & CO

Advokatfirmaet Klomsæt & Co
Storgaten 10B
0155 Oslo

Deres ref.:	Vår ref.:	Dato:
Sigurd J. Klomsæt	Hege Njå Bjørkmann	2018-09-21

Scandinavian Star - Rapport

Viser til deres brev av 19. juli og 17. september 2018.

Norconsult har utført et avgrenset oppdrag for Stortingets granskningskommisjon og levert en rapport som ble presentert for Kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen og Stortinget har behandlet og avsluttet saken.

Ta evt. direkte kontakt med Kontroll- og konstitusjonskomiteen dersom dere har ytterligere spørsmål.

Med vennlig hilsen
Norconsult AS

Hege Njå Bjørkmann

Hege Njå Bjørkmann

Norconsult AS
Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Pb. 626, NO-1303 Sandvika
Tel.: +47 67 57 10 00

NO 982392687 MVA
firmapost@norconsult.no
www.norconsult.no

Sigurd Klomsæt

Fra: Bjørkmann Hege Njå <Hege.Nja.Bjorkmann@norconsult.com>
Sendt: 21. september 2018 13:38
Til: Sigurd Klomsæt
Emne: Norconsult
Vedlegg: 2018-09-21_Scandinavian Star Rapport.pdf

Hei,
Vedlagt svarbrev.
Mvh Hege Njå Bjørkmann

Hege Njå Bjørkmann
Leder marked og kommunikasjon
Mob: +47 91185029
hege.nja.bjorkmann@norconsult.com

Bilag nr: VIII

STIFTELSEN ETTERFORSKNING AV MORDBRANNEN SCANDINAVIAN STAR

15.10.2017

(K14000366367)

Kommentarer

KOMMENTARER TIL NORCONSULTS RAPPORT

I FORBINDELSE MED

STORTINGETS GRANSKNINGSKOMMISJON FOR SCANDINAVIAN STAR

DATERT 22.05.2017.

1. Innhold

1. Innhold 2
2. Generelt 3
2.1. Om Stiftelsens arbeid 3
2.2. Norconsults rapport 3
3. . Kommentarer 4
3.1. Forhold som omtales i rapporten 4
3.2. Eksempel på noen viktige forhold som er utelatt i rapporten 8
4. Bilder og figurer 10
5. Referanser 12

2. Generelt

2.1.Om Stiftelsens arbeid

Stiftelsens arbeid er basert på fagpersoners frivillige, sosiale engasjement og er ulønnet dugnadsarbeid. Disse kommentarene er ikke uttømmende, da fritiden hos fagpersonene i Stiftelsen ikke er tilstrekkelig til å få utført det arbeidet som ett uttømmende arbeid på dette ville kreve. Dette er således kun noen hovedpunkter.

Disse kommentarene må leses sammen med rapporten for at en del av punktene skal gi mening, vi har i all hovedsak ikke kopiert inn underlag fra rapporten til Kommisjonen inn i dette skrivet.

2.2.Norconsults rapport

Denne rapporten er tilsynelatende ett resultat av en utlysning som ble foretatt (offentlig anskaffelse) av Kommisjonen 20.02.2017. Dokumenter vi har tilgjengelig via Doffin viser at tilbudsfristen var 24.02.2017 med tildeling samme dag. Avtale skal være signert innen 02.03.2017. I kravspesifikasjonen fremgår det tydelig at «Oppdraget skal ferdigstilles senest 15. april 2017», da ville Kommisjonen ha hatt nærmere 6 uker på å behandle denne. Dato på rapporten fra Norconsult er 22.05.2017, hvilket gir Kommisjonen ca 1 uke å behandle denne på (rapporten ble overlevet til oppdragsgiver 01.06.2017).

Oversikt over hvilket underlag Norconsult har fått stilt til rådighet mangler. I referanselisten i kapittel 11 fremkommer dokumentene «NOU 1991:1 – Scandinavian Star» og «Brand i Färja, Rapport från Rädningsinsatsen». Hvis man vurderer underlaget på bakgrunn av antallet sider i saken, så er disse på hhv. 212 og 38 sider. Vi kan anta at også vedleggsrapporten fra 1991 har vært med i underlaget og denne er på 770 sider – så rundt regnet 1000 siders underlag i sakspapirer. Saken er meget omfattende og antallet sakspapirer er på over 100.000 sider. Dette i seg selv tilsier at når man skal uttale seg i en viktig og så omfattende sak, så er det åpenbart utilstrekkelig å bruke mindre enn 1 % som underlag.

Videre, så er Stiftelsen kjent med at Norconsult har liten/ingen tidligere erfaring med å etterforske skipsbranner eller med skipsbygging forøvrig. De har heller ikke vært involvert i denne saken tidligere, slik at man heller ikke har kjennskap til denne saken fra tidligere.

I sin rapport så uttaler Norconsult seg skråsikkert basert på ett åpenbart mangelfullt underlag og kunnskap. Dette er svært uheldig og særdeles lite seriøst. Etter vår vurdering, så har Norconsults manglende evne til selvinnsikt på dette området gjort at de har blitt benyttet som en «nyttig idiot» av de krefter i vårt samfunn som ønsker å begrave saken uten at den blir oppklart. Vi avdekket tidlig i Kommisjonens arbeid at det var 2 personer som var inhabile i betydelig grad, disse har tidligere hatt befatning med saken da de jobbet i politiet og har klart uttalt holdninger mot oppklaring av saken. Dette har i hvert fall en av disse gjort i politiavhør.

Det er skuffende at Norconsult, som en seriøs aktør, går inn på denne måten i en så viktig sak på en så destruktiv måte. Vi har problemer med å forstå motivasjonen, siden vi antar at det mangelfulle underlaget og mangelen på kompetanse innenfor dette fagfeltet må være helt åpenbart – også for ansatte i Norconsult.

Vi vil på ingen måte påstå at vi sitter på den hele og fulle sannhet i denne saken – til det er den alt for kompleks og sammensatt. Problemet her er at flere av de påstandene som fremkommer i Norconsults rapport rett og slett er feil – de strider mot fakta i saken, mot observasjoner som er gjort, filmer som er tatt og mot naturlovene. Og det er det vanskelig å godta.

3. Kommentarer

3.1.Forhold som omtales i rapporten

Pkt	Påstand i rapporten	Våre kommentarer	Referanser
1 Side 868	Dersom det hadde vært en brannsikker funksjon (automatiske brannspjeld) på ventilasjonsanlegget så kunne dette mest sannsynlig begrenset tapet av liv vesentlig.	Denne påstanden viser med all tydelighet at man ikke forstår hva som har inntruffet og ganske enkelt ikke kjenner saken. Det er helt grunnleggende kunnskap i saken at røykspredningen skjedde igjennom korridorsystemet. Det ble påtent i en korridor – og røyken spredde seg gjennom korridorsystemet. Det var ikke automatisk brannalarm på skipet og de automatiske dørene ble ikke lukket før det var for seint. Det var ett lite overtrykk i lugarene og 50/50 avtrekk igjennom badene på lugarene og via korridoren på utsiden. Når ventilasjonen (overtrykket) inne i lugarene ble slått av, så kom røyken fra korridoren inn i lugarene og drepte de som oppholdt seg der.	Dette er helt grunnleggende kunnskap i saken og fremkommer også tydelig i NOU 1991:1. Se også [1] og [2].
2 Side 869	«Vi kan ikke ut fra erfaringer fra branner på lignende skip alene, se at det er grunnlag for å si at det må ha vært noe unormalt eller mistenkelig med brannen...».	Hvilke erfaringer er det Norconsults personell viser til her? Slik vi har forstått det, så har ikke Norconsult erfaring innen etterforskning av skipsbranner eller erfaring fra skip i det hele tatt. Litt ironisk at man i ett eksempel fra en annen skipsbrann, som Norconsult mener er sammenlignbar, trekker frem brannen på Extacy (kapittel 7) og peker på at brannen her som varte i ca 4 timer, hvilket er tilsvarende som brann 2 på Scandinavian Star, ble stoppet både horisontalt og vertikalt av brannskillende konstruksjoner. Slike konstruksjoner fantes også på Scandinavian Star – NOU 1991:1 konkluderer sågar med at skipet teknisk var i god stand.	Se [4] kapittel 4.1. Se filmen «Stena Saga med radar og kommunikasjon»
3 Side 869	Det er lite sannsynlig at det har vært noen langvarig fullt utviklet brann på dekk 4 (Y-bor deck). + Skadebildet i 300 korridoren kunne	Igjen kan vi se at reell kunnskap om saken mangler hos Norconsults personell. Y-Bor deck er det området hvor brann 3 og brann 6 i 300 korridoren. Dette er også korridoren hvor det godt kjente bøyde hydraulikkrøret befant seg. Politiets teori for denne bøyingen (eneste av 6 rør som går parallelt) er at nettopp den voldsomme brannen førte til denne utbøyingen.	Se Figur 9.

	like godt ha kommet fra en mindre brann.	I dette området var absolutt alt helt utbrent. Selv asbestplater var gått i oppløsning. Det var flere omkomne i dette området, disse far fullstendig kremert – ett voksent menneske var kremert til under 1 kg aske, selv bein og knokler var bare aske. Slik totalt utbrenning og kremering er høyst uvanlig i vanlige branner, dette viser at brannen her har vært uvanlig voldsom. Dette i seg selv tilsier en betydelig brann over lang tid, i strid med det som står i rapporten.	Se [3] bilde 58 som viser restene etter omkommet nr 157, Ola Loe. Se også [5], kapittel 12.
4 Side 870	Brannenergien på Gulf deck (dekk 5) kan ha vært vesentlig lavere enn det Firesafe har estimert og at branntiden kan ha vært veldig lang.	De verdiene som benyttes som brannenergi for lugarene i 500, 600 og 700 seksjonen er de sammen som benyttes for lugarene i 300 seksjonen. Disse verdiene er vi ganske enige med de «sakkyndige» om – så lenge vi snakker pr. lugar (hver lugar var egen branncelle, 30 minutter). Det er viktig at hvis man snakker om en brannenergi som er enda lavere enn det som er estimert (tilsvarer branntid på 10-15 minutter for 1 lugar), så må man huske på at det var røykdykkere og ett brannvesen som gjorde innsats. Dersom dette var en liten brann som brant lenge slik at den ikke skulle bruke opp det brennbare materialet så fort, så ville denne lille brannen vært mye enklere for brannvesenet å få slokket. Det klarte de ikke, og de betegner den heller ikke som liten.	Se [4] Delrapport 2, 5 og 6.
6 Side 870	«Ut fra bildene så fremstår det imidlertid ikke som om de rettsoppnevnte sakkyndige har overdrevet brannenergien i dette området[1]».	De «rettsoppnevnte sakkyndige» har ikke beregnet noen brannenergi i dette området. De opererer med en avgassingsrate med brennbare branngasser som forbrenner slik at de på den måten har et brennbart materiale som til enhver tid brenner. De tar ikke stilling til hvor mye brennbart materiale som er i dette området, men opererer med en konstant varmeavgivelseshastighet på 100 kW/m^2. Det er kun Stiftelsen v/Firesafe som har beregnet brannenergien i dette området.	Se [6] kapittel 8. Se [4] Delrapport 1.
7 Side 872	Hospitalseksjonen er faktisk markert som å ha hatt kraftige skader.	Hospitalseksjonen hadde **kun røykskader**, av variabelt omfang. Dette er den også markert som i NOU 1991:1, vedlegg 23. Det hadde ikke vært noen form for brann i denne seksjonen, dette kan sees tydelig på bilder. Områdene på hver side var betydelig brent. Hospitalseksjonen var skilt ut med brannskiller type	Se [4] Delrapport 8.

[1] Med «dette området» refereres til Main deck (dekk 6) og diskoteket der.

		A60 på hver side, og det var tverrkorridorene også – totalt 4 stk. A60 skiller (inklusive ett hovedsoneskott) og med flere B30 skiller der det var lugarer. Brannene på hver sin side av Hospitalseksjonen brant i tillegg med flere timers mellomrom. Slik brannspredning er rett og slett ikke mulig.	
8 Side 872	Vi mener at det kan ha skjedd brannspredning til 800 seksjonen via hospitalseksjonen og/eller fra dekk 6.	Gulf dekket (dekk 6) ligger over 800 seksjonen. Brannspredning nedover er sjelden kost og vil bevege seg svært langsomt. Vi har også film av at brannen oppstår i 800 seksjonen og beveger seg oppover til restauranten på Main deck (dekk 6). Brannspredning via hospitalseksjonen, som kun er røykskadet, er svært lite troverdig. Hospitalseksjonen er omtrent 20 meter lang og alle bilder fra denne viser at det ikke har vært noen flammebrann i disse områdene. Videre så er tidsforskjellen på når brannen i 5,6 og 700 seksjonen var slokket og brannen i 800 seksjonen oppstod på ca 21 timer. Brannstart i 800 seksjonen er filmet.	Se [4] Delrapport 8. Filmet av Oslo Brannvesen.
9 Side 873	De rettsoppnevnte sakkyndige har imidlertid etter vår vurdering gjort simuleringer som er relativt fornuftige.	De rettsoppnevnte sakkyndige sin simulering er i seg selv helt OK. Problemet er at den ikke passer i dette tilfellet, på grunn av blant annet: 1. Den forutsetter en **uendelig brann**, de benytter en konstant varmeavgivelsesrate som aldri slutter. Dette er feil siden brannen vil slippe opp for brennbart materiale etter ca 2 timer med den branneffekten de har. Deres branneffekt er bare 20 % forskjellig fra den Stiftelsen v/Firesafe har kommet fram til. 2. Den **forklarer ikke** en av de kanskje viktigste observasjonene som er gjort – nemlig at brannen går opp fra C-deck (dekk 3) til Gulf deck (dekk 5) – trekker over fra styrbord side til babord side og så blir trukket nedover til C-deck (dekk 3) igjen og ut på bildekket der den svir av hele siden på en varebil som står utenfor døren inn på bildekket. En brannspredning kun ved varmespredning i stålet forklarer ikke dette. Start på bildekksventilasjonen er også bekreftet av flere vitner. 3. Dersom varmespredningen var slik den angis av de rettsoppnevnte sakkyndige, så ville det vært betydelige **varmemerker på utsiden** av skipet. Dette siden en skipskonstruksjon er	Se [4] Delrapport 4. Se Figur 10 og Figur 5 som viser bilsiden (begge er hentet fra NOU 1991:1). Se Figur 1 og Figur 8 som viser varmespredningen i simuleringen.

		en helsveist konstruksjon, der skipsplatene er sveist til spantene som igjen er sveist sammen med dragere og dekkskonstruksjonene. Dette siden skip må være svært sterke i konstruksjonen for å tåle de krefter ett skip blir utsatt for på sjøen. At varmen i stålkonstruksjonen kun har gått i en retning strider mot naturlovene.	Se Figur 2 og Figur 3.
10 Side 871	Dersom det var brukt diesel og brannen var underventilert så hadde vi videre forventet å se flammer ut av åpninger tilnærmet hele den tiden som diesel ble påført.	Dette er særlig enkelt å se i brann 2 som er filmet, her står flammer ut av vinduene hele tiden, dette er enkelt å konstatere. For brann 3 og 4 som også kan ha vært tilført diesel, så har vi ett mye dårligere film/bilde underlag, men her gjør trekkretningen og innretningen av brannene at flammene og de varme gassene i stor grad har gått innover i skipet og særlig for brann 3 som har trukket inn i trapperommet Ds. Trapperommet har her fungert nærmest som en skorstein. Trapperommet her er da også fullstendig utbrent. Dette er helt logisk.	Se filmen «Stena Saga med radar og kommunikasjon» Se også vitneavhøret av Staff Kaptein Karsten Hansen, som gjorde søke innsats.

3.2.Eksempel på noen viktige forhold som er utelatt i rapporten

11	Gassbeholdningens størrelse og lagring.	Det blir funnet eksepsjonelt mange gassflasker med Acetylen og oksygen om bord. Hovedmengden av disse er lagret i hydraulikkrommet, hvor de er surret sammen med tynt tauverk. Dette er i strid med alle regler for lagring – acetylen er ekstremt eksplosivt og skal lagres i eget rom. Oksygen skal lagres for seg og ingen av disse skal lagres med hydrokarboner (oljeprodukter). De skal sikres skikkelig, ikke med tauverk. Dette representerte en betydelig eksplosjonsfare.	Se [4] Delrapport 3.
12	Gass + malingstynner på Gulf dekket (Poop deck, dekk 5).	Det fremkommer fra bildemateriell at det står et gult spann med det som sannsynligvis er malingstynner, som er svært brannfarlig, på poop dekket. Ved siden av står det en acetylen flaske og en oksygen flaske tett på. Det går en ventil fra «Paint store» på C-dekket (dekk 3) som kommer ut akkurat over der malingstynneren er plassert. Stiftelsens hovedteori er at man ønsket å få til en bildekksbrann – og da ville en slik brann også spre seg inn til «Paint store» og via ventilen til Poop dekket hvor spannet som sannsynligvis inneholder malingstynner sannsynligvis ville få acetylen flasken til å eksplodere. Det er ingen logisk forklaring på hvorfor denne oppstillingen med det som sannsynligvis er malingstynner – og flaskene med acetylen og oksygen står lagret helt tett på poop dekket. Denne oppstillingen er helt unaturlig.	Se Figur 6 som er tatt fra en film som svensk politi tok om bord og Figur 7 som er bilde som svensk brannvesen har tatt.
13	Faktumet at alle lugarer i 500 seksjonens ytterside (langs styrbord korridor) er intakte uten brannskader og uten at de omkomne er brannskadet blir ikke nevnt.	Alle andre områder videre mot babord i denne seksjonen (500-600-700 på Gulf dekket) er fullstendig utbrent og alle er kremert til aske. Dette vil ikke være mulig uten at det må ha vært helt spesielle trekk forhold og tilførsel av brennbar væske. Dieselen har sannsynligvis rett og slett ikke kommet i kontakt med denne delen, men mer mot babord side. Det fremstår nærmest som ett dieseldrevet ildsted hvor matingen av ilden har foregått på babord side. Dersom det var interiøret som selv drev brannen, så burde styrbord side også ha brent ut tilsvarende de som voldsomme utbrenningene på babord side.	Se [4] Delrapport 6, se særlig figur 3. Se også Figur 12 under.

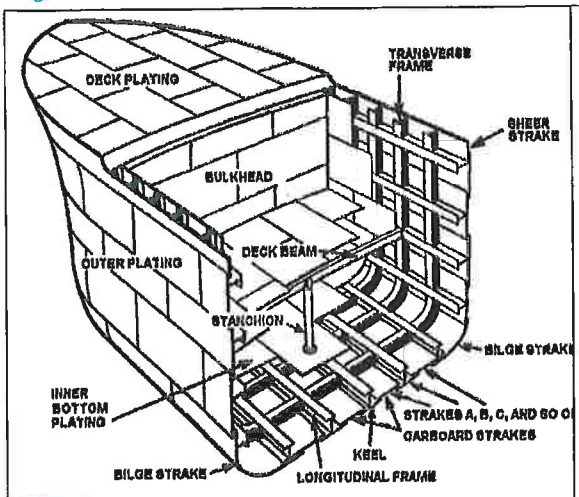
		Dette er helt ulogisk og er ikke behandlet i rapporten.	
14		Forholdet at Staff Kapten Hansen foretar 3 søk gjennom 500-600 og 700 seksjon (gulf dekk bak resepsjon, krematoriet) ca, 03.30 – 04.00 og konstaterer at korridoren er utbrent, men nå brenner der ikke lenger. Hvordan denne kan starte å brenne igjen senere er ikke bare ulogisk, det betinger «noens» inngripen.	Se vitneavhøret av Staff Kaptein Karsten Hansen, som gjorde søke innsats.
15		Brannen som oppstår i nød generator rommet er ikke behandlet. Denne oppstår før brann 2. Utdrag fra vitneavhør fra Reidar Stenseth: «*De gikk da ut på dekket på babord side, på dekket under livbåtene. De gikk akterover dekket et stykke. Han mente at de gikk helt bak til den bakerste livbåten på babord side. Her merket han en* ***kraftig lukt av parafin eller diesel****. Han så også en form for damp som kom fra en dør merket på tegningen "Emergency Generator". Denne lukten var så intens at de snudde og gikk framover i båten.* *Vitnet mente at de var kommet til det stedet der de kom ut på dekket da han hørte noen stemmer som ropte brann.* ***Han så da at det kom kraftig sort røyk fra akterenden av båten****. Sønnen Geir trykte da på en brannalarm. Det kom ingen signal fra alarmen. Straks etter kom det folk ut på dekket*». Brann 1, 2 og i nød generator rommet oppstår på helt forskjellige steder på skipet, nesten samtidig. Nød generator rommet er også sentralt i Stiftelsens teori om bruk av diesel. Nød generator rommet er egen branncelle (A60) og skal være ekstra brannsikker. At en brann oppstår naturlig her nærmest samtidig med de andre 2 brannene er helt utelukket. Dette skjer også før brann 2, hvilket tilsier at dette på ingen måte kan forklares ved noen form for teori om varmeledning i stålkonstruksjonene.	Se [4] kapittel 9.2. Avhør av Reidar Stenseth.

4. Bilder og figurer

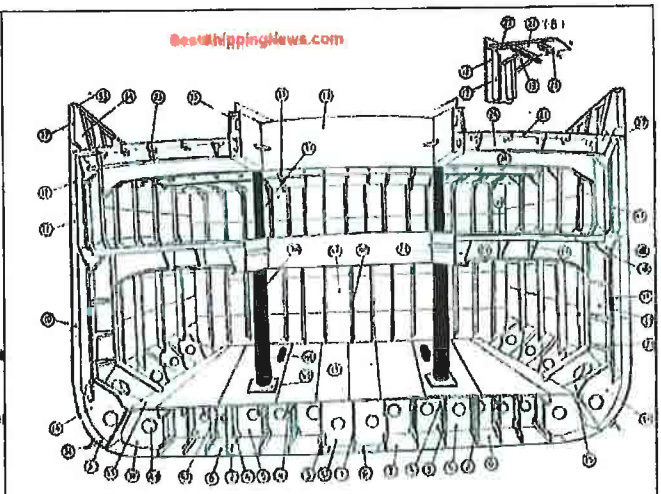

Innvendig overflatetemperaturer etter 204 minutter, Sunset-dekk, Case 44, file: ds_SD_case_44_t0204_0102

Figur 1

Figur 2

Figur 3

28 I fotots mitt hittades en person som haft en glasvägg mellan sig och friheten.

Figur 4

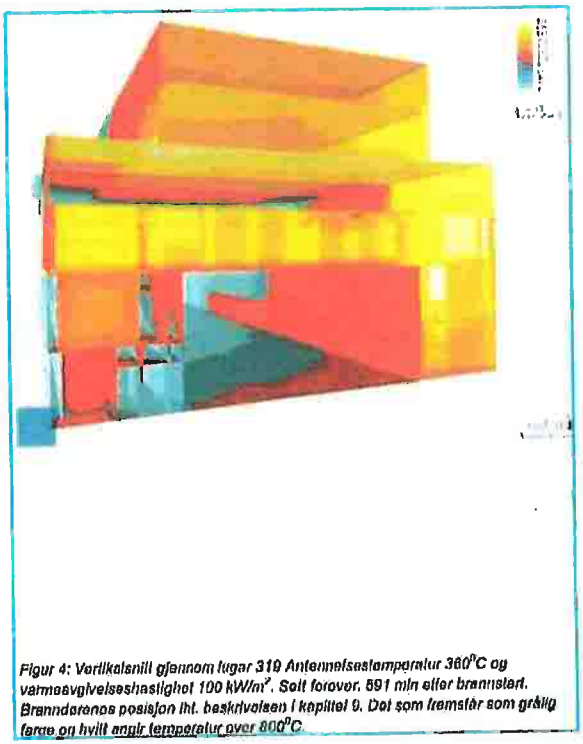
Figur 5

Figur 6

Figur 7

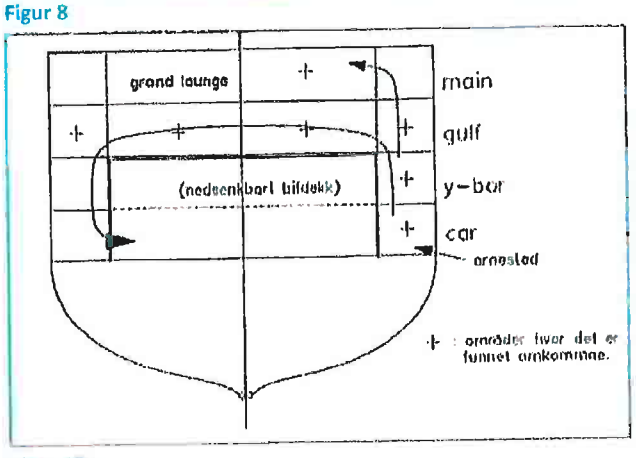
Figur 4: Vertikalsnitt gjennom lugar 319 Antennelsestemperatur 360°C og varmeavgivelseshastighet 100 kW/m². Sott forover. 891 min etter brannstart. Branndørenes posisjon iht. beskrivelsen i kapittel 9. Det som fremstår som grålig farge on hvilt angir temperatur over 600°C.

Figur 8

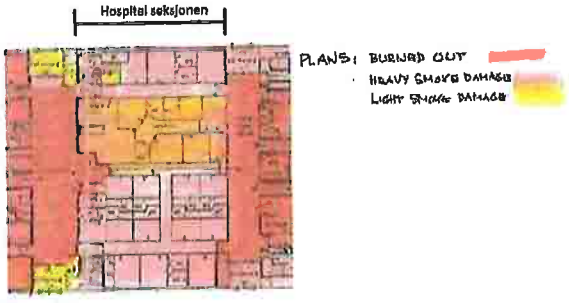

Som vi kan se på dette bildet, så synes det urimelig utbøyingen har noe med varmepåvirkning fra brann gjøre. Dette siden alle andre rør er helt upåvirket.

Figur 9

Figur 10

Figur 11

Figur 12: Oversikt over skadegrad på de omkomne i 5,6 og 700 seksjonen.

5. Referanser

[1] Vitneutsagn, Solveig Ekerhovd

[2] NRK Brennpunkt: En perfekt syndebukk vist 16.10.2001

[3] Fotomappe, Rigspolitichefen, Teknisk afdeling.

[4] Dokumentet «Hovedpunkter i granskningsutvalgets innstilling» datert 12. desember 1990.

[5] Rapport fra Firesafe AS, «Hovedrapport. Brannteknisk beregninger og simuleringer», datert 31.10.2016.

[6] Rapport «Utvidet brannsakkyndig uttalelse til Oslo Ting rett vedrørende brannen ombord på Scandinavian Star», datert 09.04.2015.

Bilag nr: 4
ADVOKATFIRMAET
KLOMSÆT & CO
AKSJESELSKAP

EMK ARTK. 2 – RETTEN TIL LIV

EMD-DOMMER – oversettelse og norsk sammendrag – alt gjort av Tor Holger Ehlers Bertelsen

(K140003652) – 21/3-15 - III

Kaya v Turkey 1998 02 19

Klageren, herr Mehmet Kaya, er bror til Abdülmenaf Kaya som ble drept den 25 mars 1993, nær landsbyen Dolunay. Det er strid om omstendighetene rundt dødsfallet som har dannet grunnlaget for klagen til Domstolen. Klageren hevder at hans bror var offer for en planlagt likvidering begått av statlige sikkerhetsstyrker. Staten har på sin side hevdet at Abdülmenaf Kaya ble drept i en trefning mellom sikkerhetsstyrker og terrorister. Likeledes hevder Staten at klagerens bror deltok i et terrorangrep forut for dødsfallet.

Klageanførslene: Klageren anførte at omstendighetene omkring hans brors dødsfall aldri var blitt forsvarlig etterforsket av tyrkiske myndigheter. Dette måtte anses som en krenkelse av artikkel 2. Videre ble det hevdet at den mangelfulle etterforskningen av dødsfallet medførte at verken klageren selv eller hans brors øvrige familie hadde mulighet til å fremme erstatningssøksmål mot Staten på grunnlag av brorens dødsfall. Dette var en krenkelse av borgerens rett til domstolsprøving slik det følger av artikkel 6-1. Han anførte også at det ikke forelå noen mulighet for den avdødes familie til å bringe klarhet i omstendighetene rundt dødsfallet. Dette måtte innebære en krenkelse av retten til nasjonale rettsmidler mot en konvensjonskrenkelse og således i strid med artikkel 13. Videre måtte klagerens og den avdøde brorens rettigheter etter artiklene 2, 6 og 13 anses å være krenket når disse bestemmelsene ble vurdert i sammenheng med diskrimineringsforbudet i artikkel 14. Det måtte her ses hen til at forskjellsbehandlingen hadde sin bakgrunn i at klageren og hans bror var kurdere. Til slutt ble det hevdet at Staten hadde etablert en praksis med å krenke borgernes rettigheter etter artiklene 2 og 13. På denne bakgrunn måtte det ses særlig alvorlig på de påklagete forholdene.

Konklusjon: Statens innsigelse om at klageren ikke var klageberettiget – forkastet (stemmetall 8-1); Domstolen fant det ikke bevismessig godtgjort at klagerens bror var drept under omstendigheter som utgjorde en krenkelse av artikkel 2 (enstemmig); Staten hadde krenket artikkel 2 på grunnlag av at det ikke var blitt gjennomført en tilfredsstillende gransking av omstendighetene da klagerens bror mistet livet (stemmetall 8-1); Domstolen fant det ikke nødvendig å vurdere anførselen bygd på artikkel 2 om at nasjonal lovgivning ikke ga menneskelivet en beskyttelse i samsvar med Konvensjonens krav (enstemmig); Staten hadde krenket artikkel 13 (stemmetall 8-1); Domstolen fant det ikke nødvendig å vurdere klagen bygd på artikkel 6-1 (enstemmig); Staten hadde ikke krenket artiklene 2, 6 eller 13 vurdert i sammenheng med artikkel 14 (enstemmig); Erstatningskrav – det ble gitt erstatning for ikke-økonomisk skade (stemmetall 8-1); Saksomkostninger – kravet ble delvis dekket (enstemmig).

Ergi v Turkey 1998 07 28

Klageren, herr Ergi, er kurder med tyrkisk statsborgerskap. Klagen ble fremsatt på egne vegne, på vegne av klagerens søster, Havva Ergi, og på vegne av dennes datter. Klagerens versjon av fakta lød slik: Den 29 september 1993 hadde statlige sikkerhetsstyrker gått til et bakholdsangrep ved landsbyen Kesentas. Formålet med angrepet hadde mest sannsynlig vært å arrestere medlemmer av den kurdiske frihetsbevegelsen PKK. Sikkerhetsstyrkene tok stilling ved en kirkegård som lå ca. 600 meter i nord-vestlig og sydlig retning fra den nevnte landsbyen. Sikkerhetsstyrkene hadde åpnet ild, og ildgivningen varte ca. en time. Skytingen virket planløs og ble rettet mot private boliger. Klagerens søster, Havva Ergi, ble truffet av flere skudd og døde. Blant de drepte var det ingen medlemmer av PKK, og det ble heller ikke pågrepet personer som var medlem av PKK.

Klageanførslene: Det ble for det første anført at likvideringen av klagerens søster var en krenkelse av artikkel 2. Videre ble det anført at klagerens og hans niese ikke hadde noe rettsmiddel mot denne krenkelsen, noe som var en selvstendig krenkelse av artikkel 13. Angrepet på landsbyen måtte - etter klagerens vurdering - også ses som et uttrykk for den diskriminering kurdere blir utsatt for av tyrkiske myndigheter. Likvideringen var uttrykk for en etablert praksis og måtte anses som en krenkelse av artikkel 14 og 18. Til slutt ble det anført at myndighetene hadde hindret klageren i å fremme sin klage for Kommisjonen, noe som måtte ses som en krenkelse av artikkel 34 (tidligere artikkel 25-1). I Kommisjonsklagen var det på vegne av niesen også anført at det hadde skjedd en krenkelse av artikkel 8. Dette klagepunktet ble ikke opprettholdt for Domstolen.

Konklusjon: Statens innsigelse om at de nasjonale rettsmidler ikke var uttømt samt at det var tvil om det var klageren som hadde undertegnet klagen med den virkning at klagen ikke kunne tas under behandling - forkastet (enstemmig); Domstolen fant det ikke bevismessig godtgjort at klagerens søster var blitt drept av sikkerhetsstyrker i strid med artikkel 2 (enstemmig). Staten hadde krenket artikkel 2 på grunnlag av planleggingen og utføringen av sikkerhetsstyrkenes operasjon og på grunnlag av den mangelfulle etterforskningen av omstendighetene rundt klagerens søsters dødsfall (enstemmig); Domstolen fant det ikke nødvendig å undersøke klagen bygd på artikkel 8 (enstemmig); Staten hadde krenket artikkel 13 i forhold til klageren og hans niese (stemmetall 8-1); Staten hadde ikke krenket artikkel 14 og 18 (enstemmig); Staten hadde krenket artikkel 34 (stemmetall 8-1); Erstatningskrav – det ble gitt erstatning for ikke-økonomisk skade (stemmetall 8-1); Saksomkostninger – kravet ble delvis dekket (enstemmig).

Kelly and Others v the United Kingdom 2001 05 04

The Royal Ulster Constabulary, RUC, er det lovlige statlige ordensvernet i Nord-Irland. Den 8 mai 1987 hadde 24 soldater og tre offiserer fra the Royal Ulster Constabulary lagt seg i stilling ved en av styrkens lokale forlegninger. Formålet var å avverge et terrorangrep mot forlegningen. Kort etter gikk flere IRA-medlemmer bevæpnet med håndvåpen og sprengstoff til angrep mot forlegningen. Åtte IRA-medlemmer ble drept under trefningen. En niende person som var uten enhver tilknytning til begivenhetene, ble også truffet og drept av kuler avfyrt av the Royal Ulster Constabulary. Familiene til de avdøde anla sju søksmål mot Storbritannia etter hendelsen. Den 22 september 1990 besluttet påtalemyndigheten i Nord-Irland at begivenhetene ikke ga grunnlag for å reise tiltale mot noen av de involverte. Det ble også gjennomført en utenrettslig gransking av hendelsen. Granskingen foregikk i offentlighet og ble ledet av en offentlig liksynsmann og en jury bestående av ti lekmenn. Granskingen ble avsluttet den 10 juni 1995. Kommisjonens konklusjon var at alle de ni omkomne var blitt drept av et stort antall kuler. De ni klagerne i saken for Domstolen er alle nær familie til de personene som ble drept under trefningen.

Klageanførslene: Det ble hevdet at de ni omkomne var blitt drept som en følge av at soldatene hadde brukt uforholdsmessige maktmidler under operasjonen. Det måtte her legges til grunn at de omkomne var ofre for en fast strategi i Nord-Irland der man skjøt for å drepe heller enn å avverge en fare. Klagerne hevdet også at den offentlige granskingen av hendelsen var svært mangelfull. Rettslig bygde klagerne på artikkel 2. Klagerne anførte videre at deres slektninger var blitt drept under omstendigheter der det ville ha vært fullt mulig å foreta en anholdelse av de drepte. Soldatene hadde bevisst valgt å åpne ild i stedet for å foreta en anholdelse og stille slektningene for en domstol. Dette var en krenkelse av artikkel 6-1. Klagerne hevdet også at det måtte tillegges vekt at det kun var katolikker som var blitt drept. Det var på det rene at det var et vesentlig færre protestanter som ble drept under uroligheter i Nord-Irland. På denne bakgrunn måtte det også sies å være begått en diskriminering i strid med artikkel 14. Klagerne hevdet også at det ikke fantes noe tjenlig rettsmiddel mot de krenkelsene som hadde skjedd. Artikkel 13 måtte fortolkes slik at den krevde en effektiv gransking av hendelsen slik at det ble mulig å identifisere og straffeforfølge de ansvarlige.

Konklusjon: Staten hadde krenket artikkel 2 ved at det var utført en mangelfull gransking av omstendighetene rundt slektningenes dødsfall; Staten hadde ikke krenket artikkel 6-1 ved at det ikke var bevismessig godtgjort at myndighetene hadde skapt hendelsen som medførte dødsfallene; Staten hadde ikke krenket artikkel 14 ved at statistiske opplysninger som i foreliggende sak ikke kunne sies å være tilstrekkelig til å godtgjøre at det skjedde en diskriminering i strid med artikkel 14; Staten hadde ikke krenket artikkel 13; Erstatningskrav – det ble gitt erstatning for ikke-økonomisk skade; Saksomkostninger – kravet ble delvis dekket (enstemmig på alle punkter).

Al-Skeini and others v. The United Kingdom 2011 07 07

FAKTUM:
Klagerne var pårørende til seks personer som hadde mistet livet i Al-Basrah i Irak 2003 som et resultat av handlinger begått av britiske militære styrker. USA og Storbritannia hadde formell status som okkupasjonsmakter over Irak fra mai 2003 til juni 2004. I denne perioden hadde Storbritannia den militære kommandoen over provinsen Al-Basrah der klagernes slektninger hadde bodd frem til de ble drept av britiske styrker. Britiske styrker hadde hatt ansvaret for å opprettholde sikkerheten i området, noe som blant annet omfattet patruljering, pågripelser, operasjoner mot terrorhandlinger, oppsyn med sivile demonstrasjoner og beskyttelse av infrastrukturen og av sivile politistasjoner. De tre første dødsfallene var resultater av skuddskader som var forvoldt av britiske soldater. Det fjerde dødsfallet var inntruffet etter en skuddveksling mellom en britisk patrulje og uidentifiserte bevæpnede menn. Det femte dødsfallet hadde inntruffet etter at personen angivelig var blitt banket opp av britiske soldater og deretter tvunget ut i en elv der personen hadde druknet. Det sjette dødsfallet hadde inntruffet mens personen var blitt holdt i fangenskap på en britisk militærbase. Det var i ettertid blitt konstatert 93 merker av fysiske skader på avdøde. Britiske myndigheter hadde ikke gjennomført gransking av dødsfallene og hadde nektet enhver form for ansvar for dødsfallene. Britiske domstoler baserte sine vurderinger på om dødsforvoldelsene hadde inntruffet innen britisk "myndighetsområde" i konvensjonens forstand, jf. artikkel 1. På dette grunnlag ble staten idømt ansvar for det sjette dødsfallet som hadde inntruffet på en britisk militær forlegning. I forhold til de øvrige 5 dødsfallene fant man at Storbritannia ikke kunne gjøres ansvarlig på bakgrunn av at begivenhetene hadde inntruffet utenfor Storbritannias "myndighetsområde".

KLAGEANFØRSLENE:

Klagerne anførte at de seks avdøde personene ikke bare hadde befunnet seg innen britisk "myndighetsområde" da dødsforvoldelsene hadde skjedd, men også innen britisk jurisdiksjon, jf. artikkel 1. Dette innebar at Storbritannia var bundet av de kravene som følger av artikkel 2 i forhold til alle de seks avdøde. I forhold til de fem dødsfallene som staten ikke var blitt idømt ansvar for av nasjonale domstoler, kunne Storbritannia, etter klagernes anførsler, ikke anses å ha overholdt sin plikt til å iverksette etterforskning av dødsfallene.

KONKLUSJONEN:

Til artikkel 1:

Domstolen fant at dødsfallene måtte anses å ha skjedd innen Storbritannias "myndighetsområde" på bakgrunn av at Storbritannia forestod myndighetsutøvelsen

innen det aktuelle området og også hadde hatt kontroll over de situasjonene som hadde foreligget da dødsfallene ble forvoldt;

Til artikkel 2

Staten hadde krenket artikkel 2 i forhold til dødsfall 1, 2, 3, 4 og 5 på bakgrunn av at det ikke var blitt iverksatt en effektiv etterforskning av omstendighetene rundt disse dødsfallene; Staten hadde ikke misligholdt sin granskingsplikt i henhold til artikkel 2 i forhold til dødsfall 6 på bakgrunn av at det her var blitt iverksatt en effektiv gransking som ville være fullført i nær fremtid og på denne kunne klagerne for dette dødsfallet da ikke anses å ha rettslig klageinteresse i forhold granskingsplikten under artikkel 2 og denne klagen måtte da bli å avvise; Erstatningskrav - det ble gitt erstatning for ikke-økonomisk skade, men ikke for økonomisk tap (enstemmighet på alle punkter, dog med to separate vota).

Bilag nr: X

MAIL

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Statsråden

Jørgen Skarsvåg
e-post: jsk@live.no

Deres ref.	Vår ref.	Dato
	15/5189	20.01.2016

Vedrørende tvangssalg og forholdet til menneskerettene

Jeg viser til din henvendelse 4. januar 2016 med spørsmål om tvangssalg og forholdet til menneskerettighetene. Henvendelsen tar utgangspunkt i en konkret sak som for tiden er til behandling hos Den europeiske menneskerettsdomstolen. Det vil ikke være riktig av meg å kommentere denne saken, eller de spørsmålene saken reiser, før saken er endelig avgjort. Jeg kan derfor heller ikke gå nærmere inn på de spørsmålene du stiller i din e-post, da de legger til grunn et bestemt utfall i den konkrete saken.

Det er regjeringens politikk å sørge for at norsk lov er i samsvar med menneskerettighetene, slik disse er nedfelt i blant annet Den europeiske menneskerettskonvensjon. I de sjeldne tilfellene der norsk lov eller praksis finnes å ikke være i samsvar med menneskerettighetene, basert på avgjørelser fra domstoler eller organer vi har samtykket til at kan treffe avgjørelser med virkning for Norge, vil myndighetene snarest sørge for at det blir tatt nødvendige grep for å reparere krenkelsene.

Med vennlig hilsen

Anders Anundsen